

jaarrekening 2019

omroepvereniging vpro
hilversum, april 2020

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Algemene gegevens

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

De omroepvereniging VPRO is feitelijk gevestigd op Wim T. Schippersplein 1 (postcode 1217 WD), postbus 11 (postcode 1200 JC) te Hilversum en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 32023697.

Missie VPRO

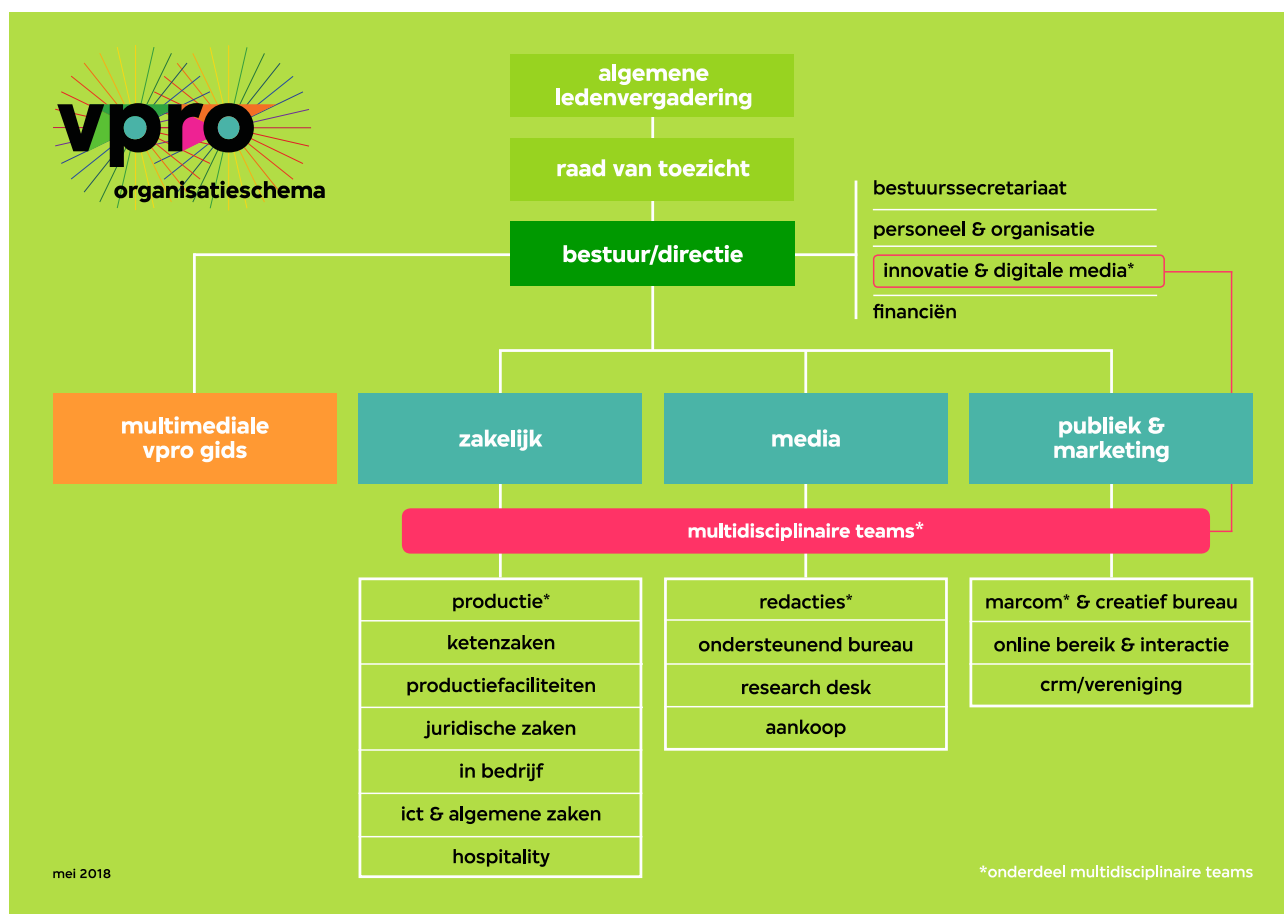
De VPRO is een creatieve publieke mediaorganisatie die met inhoudelijk verdiepende programma's en intelligent vermaak grenzen verkent. Door buiten de gebaande paden te treden en te duiden wat er in de wereld gebeurt, willen we bijdragen aan nieuwe inzichten en ideeënvorming.

Activiteiten VPRO

Conform artikel 2 lid 2 van de statuten van de vereniging zijn de activiteiten van de VPRO

- a. Het verzorgen van media-aanbod
- b. Het uitgeven van een multimediaal programmablad in de ruimste zin van het woord, tevens verenigingsperiodiek voor de leden-abonnees
- c. Het houden van bijeenkomsten en het verzorgen van andere vormen van communicatie met de leden en met het publiek

Inrichting organisatie

Samenstelling 2019

Raad van Toezicht

Naam

Marise Voskens
Monica Bremer
Marije van Mens
Koert van Mensvoort
Tamara Witschge
Mohcine Ouass
Jacob de Boer

Functie

Voorzitter
Vice-voorzitter
Lid
Lid
Lid (tot 25 mei 2019)
Lid (vanaf 25 mei 2019)
Lid (vanaf 25 mei 2019)

Bestuur

Naam

Lennart van der Meulen

Functie

Directeur/Bestuurder

Management team

Naam

Stan van Engelen
Anouk Kamminga
Willem van Zeeland
Roel Burgman
Diederik Hoekstra
Hugo Blom
Geert-Jan Bogaerts
Michel Koot
Patricia van der Steen

Functie

Hoofdredacteur
Hoofdredacteur
Hoofdredacteur
Zakelijk Leider Media
Hoofd Publiek & Marketing
Uitgever Gids
Hoofd Innovatie & Digitale Media
Hoofd Financiën en Economische Ontwikkeling
Hoofd Personeel en Organisatie

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Het verslagjaar 2019	5
2. Vooruitblik: Het begrotingsjaar 2020	9
3. Bedrijfsprocessen	12
4. Personeelsbeleid/sociaal beleid	14
5. Naleving Governance Code	16
6. Beloningsbeleid topfunctionarissen	17
7. Redactionele onafhankelijkheid	17
8. Maatschappelijke verankering	18
9. Risicomanagement	19
10. Verklaring governance en interne beheersing	24
11. Verslag Raad van Toezicht	25
12. De jaarrekening	29
1. De balans na resultaatbestemming per 31 december 2019	29
2. De exploitatierekening volgens categoriale indeling 2019	30
3. De toelichting op de exploitatierekening 2019 volgens categoriale indeling	31
4. De toelichting op de nevenactiviteiten over 2019 per cluster	33
5. Kasstroomoverzicht	35
6. Sponsorbijdragen en bijdragen van derden	36
7. Programmakosten per domein per platform	40
8. De grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat	41
9. De toelichting op de balans per 31 december 2019	45
10. De toelichting op de exploitatierekening over 2019	53
11. Overige toelichtingen	58
12. Gebeurtenissen na balansdatum	59
13. De overige gegevens	
1. Bestemming van het resultaat	60
2. De controleverklaring	60
14. Goedkeuring door de Raad van Toezicht	60

1. Het verslagjaar 2019

Strategische terugblik

2019 was een jaar met veel diepgravende, invloedrijke en gedurfde producties bij de VPRO. Het onderzoeksplatform Argos bracht opmerkelijke achtergronden aan het licht over onderwerpen zoals de zorg, politie, inlichtingendiensten, buitenlandse politiek en migratie. Argos publiceerde onder meer materiaal waaruit blijkt dat duizenden vluchtelingenkinderen na aankomst in Europa in de illegaliteit verdwijnen, waarschijnlijk door mensensmokkelaars. Veel 'Zondag met Lubach' items deden weer stof opwaaien in de media en in de samenleving. Na het item van 'Zondag met Lubach' over slachthuizen bijvoorbeeld besloten honderden mensen voorlopig geen vlees meer te eten. Tegenlicht moest het in 2019 stellen met minder afleveringen op televisie en meer interactie en verdieping online. Daar en in evenementen mobiliseerde de redactie delen van de samenleving, bijvoorbeeld door het bijeenbrengen van pioniers die het platteland vernieuwen en matchmakers die een brug slaan tussen bedrijven op zoek naar personeel en werkzoekende migranten. De door de VPRO in 2018 medegeproduceerde documentaire 'Bellingcat – Truth in a post-truth world' ontving in 2019 een Emmy voor Beste Documentaire.

Zo gaf de VPRO invulling aan haar publieke opdracht als mediaorganisatie. Niet ingekapseld in de gevestigde media, maar onafhankelijk en zelfstandig. Met verhalen van mensen die vooruit willen, die buiten de gebaande paden treden, die anders denken en kijken. In het laatste jaar van het decennium verkende de VPRO op allerlei manieren de toekomst. Natuurlijk met Tegenlicht, het 'future affairs' programma dat sinds 2002 trends onder de loep neemt op het terrein van economie, cultuur en maatschappij. Maar ook in 'De Toekomst is Fantastisch' dat met een half documentaire – half fictie aanpak filosofeerde over het krijgen van kinderen en omgaan met de dood – en mogelijke ethische dilemma's - over veertig jaar. De VPRO ging ook de ruimte in om samen met wetenschappers, bedrijven, overheden, media en 'echte' ruimtevaarders te kijken naar de toekomst van het leven buiten de aarde. Onder het motto 'toekomstbouwers' laat de VPRO deze en andere programma's de revu passeren in het jaaroverzicht 2019.

Vernieuwende programma's maken van hoge kwaliteit is de maat bij de VPRO. In 2019 was opnieuw veel aandacht voor talentontwikkeling. Jonge en talentvolle makers wisten de VPRO te vinden, zoals de 'Sekszusjes' Krista en Marcelle Arriëns, influencer Lize Korpershoek of 3voor12 dj Sagid Carter. Een nog jongere lichte talenten krijgen bij VPRO Dorst begeleiding om eerste vliegrepen te maken. Online behalen zij hun eerste successen en zoeken zij de interactie met het publiek.

In 2019 golden de volgende organisatieprioriteiten:

1. We versterken ons programma aanbod door redacties en titels multimediaal in te richten. We verjongen onze programmering door in te zetten op jong talent. We geven prioriteit aan on demand content. We munten uit in kwaliteit en innovatie.
2. We stellen ons publiek en onze achterban centraal en bereiken hen via de voor hen relevante kanalen. Behalve bereik hebben we een sterke focus op impact en engagement.
3. We investeren in de nieuwe manier van werken en de kwaliteit van medewerkers. We stimuleren talent. We worden diverser, en gezonder.
4. We waarborgen de continuïteit van de organisatie. We werken strategische scenario's verder uit, versterken merk en positie van de VPRO en zorgen voor een sluitende begroting.

De organisatieprioriteiten zijn gebruikt als richtsnoer voor de keuzes die in de begroting 2019 zijn gemaakt. Voor een groot deel ging het daarbij om de besteding van de Eigen Bijdrage zoals verderop nader toegelicht. Ook binnen de lopende begroting zijn accenten gezet om de organisatieprioriteiten waar mogelijk een impuls te geven. Extra geld werd opzij gezet voor opleiding en training, en een uitbreiding van

de formatie van P&O. Er is geïnvesteerd in zonnepanelen die de energiekosten voor 2019 flink hebben verminderd. Om ons publiek beter te bereiken op de voor hen relevante kanalen werd geïnvesteerd in de versterking van het team online bereik en interactie, de vernieuwing van vpro.nl, de onlineversie van de Gids en de nieuwe gidstool Koos.

De VPRO-strategie om online nieuw publiek te bereiken en betrekken bij onze verhalen stuit nog steeds op beperkingen die door OCW en de NPO worden opgelegd. Het in 2019 vastgestelde online beleid van de NPO beperkt de omroepen in de mogelijkheden om zich met hun eigen platforms te profileren en op social media te begeven en te interacteren met het publiek. Door voor te schrijven hoeveel eigen bijdrage omroepen mogen besteden aan hun omroepportal legt de NPO de VPRO nu ook financiële beperkingen op voor online activiteiten. Een lastige spagaat, in een tijd dat van omroepen wordt verwacht dat zij hun maatschappelijke worteling aan kunnen tonen en versterken en nieuwe generaties mediagebruikers zo nadrukkelijk alleen online te bereiken zijn.

Omroep politiek

Het toekomstbestendig maken van de publieke omroep en de Nederlandse mediasector – daar gaat het volgens minister Slob om. In januari 2019 consulteerde hij het College van Omroepen en de NPO over zijn plannen. Publieke en private partijen schoven aan om een samenwerkingsagenda voor de Nederlandse mediasector op te stellen. In juni stuurde de minister zijn visiebrief aan de Kamer. Na het zomerreces steunde een meerderheid van de Kamer de visie van de minister op hoofdlijnen.

Het nieuwe beleid wordt deels uitgewerkt in prestatieafspraken, concessiebeleidsplan en Mediabesluit. Een groot aantal maatregelen wordt opgenomen in een nieuw wetsvoorstel. Omdat behandeling van die wetgeving pas eind 2020 zal zijn afgerond is de huidige concessieperiode met een jaar verlengd tot 31 december 2021.

Het kabinet zal de volgende maatregelen uit de visiebrief in wetgeving omzetten:

1. Versterking van een pluriforme programmering door meer aandacht voor de externe pluriformiteit: doorvoeren van de afgesproken verlaging van de ledeneis, andere legitimatiecriteria voor publieke omroepen in aanvulling op de aangepaste ledeneis, tussentijdse verantwoording voor omroepen met betrekking tot hun missie en identiteit, een nieuwe verdeling van garantiebudgetten tussen de landelijke publieke omroepen en het verhogen van de minimumledenbijdrage voor leden van de landelijke publieke omroepen;
2. Flexibeler programmering: het aanpassen van de verplichting voor de NPO om drie lineaire netten te verzorgen en het verduidelijken van de journalistieke taak van de publieke omroep;
3. Versterking organisatie: het versterken van het adviesrecht van het College van Omroepen, het versterken van de positie van de raad van toezicht van de NPO, een integrale verantwoording door de NPO, het meer bundelen van toezicht bij het Commissariaat voor de Media en de directe afdracht van Ster-gelden aan de NPO;
4. Versterking financieringsbasis: in het wetsvoorstel wordt geregeld dat er een wettelijke grondslag is voor het reclameluw maken van de kanalen van de NPO;
5. Versterking regio en NPO Regio: de mogelijkheid van het plaatsen van media-aanbod van de regionale omroepen op NPO Start en de mogelijkheid voor de regionale omroepen om hun media-aanbod mede te ontwikkelen voor de landelijke aanbodkanalen. Met deze maatregel wordt een belangrijke stap gezet naar het realiseren van NPO Regio.

Veel van de hier genoemde dossiers werden eind 2019 dieper onderzocht en uitgewerkt tussen ministerie en sector. Verschillende onderwerpen hebben gevolg voor het functioneren van de publieke omroep. De positie van buitenproducenten verandert ten opzichte van de omroepen, regionale en landelijke omroep

moeten een nieuw regionet vormgeven, de omroepen krijgen meer ruimte voor profilering en moeten zich beter gaan legitimeren.

Een groot gevaar voor de stabiele financiering van de publieke omroep schuilt in de in de visiebrief aangekondigde bezuiniging op organisatiekosten van vooralsnog € 42 miljoen en het voornemen om de publieke omroep reclameluw te maken vanaf 2022. Als geen duurzame compensatie wordt gevonden zullen deze maatregelen vergaande consequenties hebben voor programmering en organisatie. Een grote kans schuilt in het voornemen om de pluriformiteit van de programmering te versterken door de ledeneis voor nieuwe toetreders te verlagen. Dat biedt perspectief voor aspirant omroep Human en de door VPRO en Human nagestreefde samenwerking.

Het verlengen van de huidige concessie met een jaar betekent ook een uitstel van de procedure voor de erkenningsaanvraag met een jaar. De datum voor de ledentelling is nu gesteld op 31 december 2020. Het jaar 2020 zal voor een deel in beslag genomen worden door het schrijven van de erkenningsaanvraag. Die erkenning zal voor de VPRO voor een deel in het licht staan van de waarschijnlijke toetreding van Human als volwaardige omroep en de oprichting van een nieuwe samenwerkingsomroep tussen VPRO en Human.

Eind 2019 publiceerde de Algemene Rekenkamer het rapport 'Hilversum in beeld – doelmatigheid bij de publieke omroep'. De Rekenkamer trekt een harde conclusie: De NPO heeft weinig inzicht of de omroepen publiek geld doelmatig besteden. Naar aanleiding van het rapport ontwikkelen NPO en omroepen een nieuw systeem voor het sturen op doelmatigheid. Dit bepaalt welke financiële informatie omroepen in toekomst moeten leveren bij het indienen van programmavoorstellen. De VPRO is nauw betrokken bij dit proces.

Uitgangspunten financieel beleid

Aan het financieel management ligt een aantal uitgangspunten ten grondslag. Deze zijn leidend in de financiële keuzes die de VPRO maakt. De uitgangspunten zijn naar hun aard vrij stabiel, en worden naargelang de strategische discussie tegen het licht gehouden.

Directe programmakosten

De VPRO stuurt erop om de directe programmakosten niet hoger te laten zijn dan de inkomsten uit de intekening en financiering door derden, en we streven naar een minimale programmavoorraad omdat we onze producties voorfinancieren. Dat vraagt om een efficiënt productieproces en vergt een grote inspanning op het gebied van personeelsplanning. De kernorganisatie met vaste medewerkers mag in principe alleen groeien als er zicht is op structureel meer mediaproductie. Afname van financiële zekerheid en sterkere concurrentie vragen om voldoende flexibiliteit in de organisatie.

Organisatiekosten

De beheerlasten van het gebouw, de faciliteiten, de kosten van de programmaondersteuning en ondersteunende diensten vergen continu aandacht en moeten gefinancierd kunnen worden uit de door de NPO vastgestelde vergoeding voor organisatiekosten en toerekening van reële kosten aan vereniging en gids.

Eigen Bijdragen

De VPRO zet de beschikbare eigen bijdrage in om:

- programmatische initiatieven financieel te ondersteunen die voor de VPRO belangrijk zijn en waarvoor de organisatie niet genoeg OCW-middelen ontvangt;

- media aanbod extra financieel te ondersteunen om het inhoudelijk sterker te maken. Hierdoor waarborgt de VPRO de hoge programmatische kwaliteit en creëert een betere onderhandelingspositie om hoogstaand media aanbod te blijven verzorgen;
- te innoveren;
- initiatieven te ondersteunen die (mogelijk ook op de langere termijn) een derde geldstroom kunnen genereren, waardoor de VPRO minder afhankelijk is van de inzet van de reguliere OCW-middelen en de eigen bijdragen;
- de crossmediale werkwijze te bevorderen;
- mediapartnership en netwerken;
- incidentele programmatische tekorten te dekken.

De VPRO hield in 2019 circa € 3,2 miljoen over op zijn verenigings- en nevenactiviteiten en investeerde dat bedrag vrijwel geheel in de programmering. De eigen bijdragen zijn conform de begroting 2019 aan verschillende speerpunten besteed: (programma-)vernieuwing bij radio, tv, de VPRO Gids en digitaal; talent scouting en ontwikkeling; crossmediale titels als vpro.nl en Cinema.nl; bijzondere programmering waarin de VPRO extra investeert, incidentele tekorten bij de media-ondersteuning, sponsoring/mediapartnership en nieuwe financieringsbronnen.

Reserve Media Aanbod

De VPRO streeft naar een stabiele Reserve Media Aanbod (RMA) in meerjarenperspectief. De hoogte van de RMA is van belang om risico's te kunnen dragen van lagere productiebudgetten, groeiende concurrentie (buitenproducenten), de toenemende behoefte aan investeringen in programmaontwikkeling en om mogelijke (deel)reorganisaties en frictiekosten te financieren. De RMA dient tevens als werkkapitaal, is belangrijk voor het verkrijgen van kredieten, om de solvabiliteit op orde te houden en de rentekosten te drukken.

Na verwerking van het exploitatieresultaat 2019 belooft de RMA € 3,5 miljoen. De aan de NPO overgedragen RMA (ORMA) bedroeg per ultimo 2018 nog € 106.000: dit bedrag is in 2019 ingezet.

Realisatie 2019

De omzet steeg in 2019 naar € 57,2 miljoen. Gedeeltelijk was met een dergelijke toename al rekening gehouden. Waar 2018 sloot met een gerealiseerde omzet van € 54,9 miljoen, was 2019 begroot op € 60,3 miljoen. Gedurende het jaar werd duidelijk dat die omzet niet gerealiseerd zou worden. Het verschil ad € 3,1 miljoen is volledig terug te voeren op de lagere mediaomzet. Er zijn minder programma's geplaatst dan verwacht en er is voor 2019 begrote programmering doorgeschoven naar 2020. Dat heeft geen negatief effect gehad op de exploitatie; het kostenniveau van de programma's veranderde mee met de lagere omzet.

Het boekjaar 2019 is afgesloten met een tekort van € 11.000. Ten opzichte van de begroting is dit een meevaller. De begroting ging uit van een exploitatietekort van € 230.000, met name door eenmalige financiering ad € 150.000 van het radioprogramma Nooit Meer Slapen.

Het positieve verschil van € 219.000 tussen begroting en realisatie is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- Beter resultaat neven- en verenigingsactiviteiten.
De wervingscampagnes voor nieuwe donateurs zijn, evenals in 2018, zeer succesvol geweest en hebben geleid tot een hoger dan begrote donatieopbrengst. Bij de gids is in de begroting 2019 abusievelijk geen rekening gehouden met de BTW stijging van 6% naar 9% waardoor de inkomsten lager waren dan begroot. Het aantal abonnees daalde daarentegen minder hard, terwijl de advertentieverkopen lager uitvielen. Tenslotte was er sprake van een hogere opbrengst van de

(buitenlandse) verkoop en exploitatie van VPRO-programma's, doch het resultaat op verkoop aan particulieren was lager dan geraamd. Tezamen heeft dit geleid tot een positief effect op de realisatie van circa € 200.000;

- Beter resultaat Media.

De opbrengst vanuit NPO Start Plus, het NPO platform waar kijkers tegen betaling programma's kunnen terugkijken, was fors hoger dan begroot. In het voorjaar is besloten, aanvullende middelen beschikbaar te stellen voor specifieke programmering (Argos, Mondo). Bij TV zijn een aantal producties duurder uitgevallen dan begroot. Daar staat tegenover dat de facilitaire kosten (studiofaciliteiten, AVID's etc.) meevielen. Tenslotte zijn er minder investeringen gerealiseerd in het digitale domein dan voorzien. Het uiteindelijke overschot met de begroting bedraagt circa € 100.000;

- Hogere organisatiekosten.

De vervangingskosten voor langdurig zieke medewerkers waren hoger dan begroot. Dat gold ook voor de onderhoudskosten aan het gebouw en de elektriciteitskosten. Daar staat tegenover dat de ICT-afdeling een vacature kostenefficiënt heeft kunnen vervullen en is het beschikbare budget voor nieuwe projecten niet aangesproken. De organisatiekosten beliepen uiteindelijk € 100.000 meer dan begroot.

2. Vooruitblik: Het begrotingsjaar 2020

Eind november 2019 stelde de Tweede Kamercommissie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met een paar kanttekeningen de Mediabegroting 2020 vast. Voor de landelijke publieke omroep is conform dat besluit in 2020 een budget beschikbaar van € 794,3 miljoen. Dat bedrag is hoger dan voorzien. De terugval in reclame-inkomsten die oorspronkelijk leidde tot een bezuiniging van € 62 miljoen op het mediabudget vanaf 2019, wordt door het kabinet na een eenmalige extra bijdrage van € 40 miljoen in 2019 vanaf 2020 structureel gecompenseerd met € 40 miljoen per jaar. Dat geeft financieel rust tot de komende concessieperiode.

2020 is het laatste jaar waarin de fusieomroepen worden beloofd ten opzichte van de zelfstandige omroepen. In 2021 vervalt de fusiebonus, wordt het garantiebudget voor alle omroepen gelijkgetrokken, en verdwijnt de afgedwongen omzetverdeling tussen fusie- en zelfstandige omroepen. De VPRO is eindelijk af van de beperkingen bij het intekenen van programma's. Ongelijkheid blijft bestaan in de hoogte van de organisatiekostenvergoeding. De zelfstandige omroepen krijgen een verhoudingsgewijs te lage vergoeding voor organisatiekosten en de verlenging van de concessie zonder nieuwe afspraken maakt dat tekort alleen maar nijpender. In 2020 en 2021 laat de VPRO begroting een structureel tekort zien op deze kosten dat in de nieuwe concessie hersteld moet worden.

Voor 2020 gaan we uit van baten van € 65,6 miljoen. Dat is substantieel meer dan in 2019 (€ 60,3 miljoen begroot, € 57,2 miljoen gerealiseerd) en komt door een succesvolle intekening en door het verschuiven van bijna alle afleveringen van In Europa naar 2020. Onderdeel van de baten is het wettelijke garantiebudget (in 2020 € 22,2 miljoen). Op grond van de intekening verwacht de VPRO een omzet van € 45,3 miljoen euro voor Media. Vanuit de Vereniging verwachten we € 6 miljoen aan inkomsten, vanuit de Gids € 8,4 miljoen.

De begroting 2020 sluit met een exploitatietekort van € 530.000. Dit komt grotendeels overeen met de meerjarenraming maar om daar te komen moest er op veel plekken bezuinigd worden. Er is in 2020 daarom minder budget voor innovatie dan voorheen, we moeten geld overhouden op programma's en projecten, de redactie van VPRO.nl wordt kleiner, er worden een aantal functies niet vervuld in de ondersteunende diensten, en de abonnementsprijs van de Gids volgt de kostenstijgingen.

Het resterende tekort wordt met name veroorzaakt door hogere uitgaven bij Media (€ 300.000) en bij de organisatiekosten (€ 200.000). Een belangrijke oorzaak voor beide tekorten is de verwachte loonstijging, waarvan de hoogte nog onbekend is omdat de cao-onderhandelingen nog lopen. De VPRO geeft in 2020 € 200.000 extra uit voor een nieuwe structuur en extra formatie van de afdeling I&DM. Door naar verwachting hogere opbrengsten van NPO Start Plus (VPRO in Bedrijf) en een tariefverhoging bij de Gids (beiden ad € 100.000) blijft het begrote tekort redelijk beperkt.

De VPRO genereert ieder jaar weer extra financiering naast de reguliere OCW-gelden. Via de Vereniging, de Gids en fondsenwerving en exploitatie door VPRO in Bedrijf werken we aan de verhoging van eigen inkomsten. De inkomsten door ledencontributies nemen in de loop der jaren af, alternatieve inkomsten uit donaties en cofinanciering groeien juist. Een deel van de verenigingsinkomsten gebruiken we om de interactie met de achterban te stimuleren.

Ook de Gids levert een positieve bijdrage aan de exploitatie van de VPRO. Door hogere inkomsten uit abonnementen en advertenties is er in 2020 ruimte voor nieuwe investeringen en een hogere afdracht aan de VPRO.

We hebben in 2020 eigen bijdragen te besteden van € 3,3 miljoen. De eigen bijdragen worden jaarlijks ondermeer ingezet voor vernieuwende producties, innovatie en programma ontwikkeling en is apart in de begroting toegelicht. Met de eigen bijdragen, maar ook door accenten te zetten in de lopende begroting, geven we een extra impuls aan onze organisatieprioriteiten, zoals verderop toegelicht.

De kosten van de ondersteunende diensten bedragen ongeveer € 9,3 miljoen, afhankelijk van incidentele kosten, projecten of investeringen. De ondersteunende diensten worden betaald uit de OCW-organisatiekostenvergoeding (€ 6,6 miljoen), de inkomsten van Human voor geleverde ondersteuning (€ 0,2 miljoen), en de toerekening van kosten naar de Gids, de vereniging en VPRO in Bedrijf (€ 2,3 miljoen).

Voor 2020 is er sprake van een tekort op de financiering van de ondersteunende diensten van afgerond € 0,2 miljoen. Dit komt vooral door de reeds genoemde verwachte forse toename van de loonkosten en door nodige investeringen in ICT. Omdat het ministerie op de mediabegroting van 2020 geen index heeft toegepast kunnen omroepen prijsstijgingen en loonsverhogingen niet eenvoudig opvangen en laat de begroting van VPRO dan ook een tekort zien op dit onderdeel.

Het reserve media-aanbod (RMA) is, inclusief het gerealiseerde resultaat 2019, eind 2020 begroot op € 3,0 miljoen.

De verwachte personeelsbezetting is gemiddeld 307 FTE, wat lager is dan de stand per ultimo 2019. De eerder genoemde bezuinigingen zijn daar debet aan.

De jaarlijkse financieringsbehoefte wordt bepaald door een aantal elementen:

- mutatie in de langlopende lening;
- de begrote besteding van de reserves en voorzieningen;
- de investeringsplannen;
- het liquiditeitsverloop.

Gegeven de langlopende lening van € 3 miljoen, waar jaarlijks € 100.000 op wordt afgelost, laat de liquiditeitsprognose zien dat er in 2020 van augustus tot en met november behoefte is aan krediet. De kredietfaciliteit van € 2,5 miljoen die de VPRO heeft bij zijn huisbank ING, zal dan worden aangesproken.

Hiermee is indirect ook de belangrijkste doelstelling van ons beleid rondom financiële instrumenten (treasury) genoemd: het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele

condities en risico's, zodat de VPRO te allen tijde in de behoefte aan financiële middelen kan voorzien. Zie verder ook punt 3, liquiditeiten, van de paragraaf over risicomangement.

De VPRO handelt niet in effecten, derivaten of vergelijkbare financiële instrumenten.

Het netto werkkapitaal en de solvabiliteit, beide een maatstaf voor de financiële stabiliteit van de VPRO, zijn op orde.

Coronacrisis

De directie voorziet dat de coronacrisis gevolgen zal hebben voor het personeel en de operatie, voor de financiering, voor de investeringen en voor omzet en resultaat.

Ten aanzien van personeel en operatie zijn maatregelen genomen ten behoeve van de veiligheid van de medewerkers en om besmetting met het virus onder het personeel te minimaliseren. Dit is van belang vanuit goed werkgeverschap maar ook in verband met de continuïteit van de organisatie. Belangrijkste gevolg voor medewerkers is het thuiswerken. De gevolgen voor de werkprocessen, als deze situatie zich nog lange tijd blijft voordoen, is vooralsnog relatief beperkt. De belangrijkste processen kunnen worden uitgevoerd. Ook in een scenario waarin sprake is van een zogenaamde 'lock down' wordt erin voorzien dat de belangrijkste processen door kunnen gaan.

Ten aanzien van de financiering leidt de coronacrisis vooralsnog tot beperkte wijzigingen in het programmaschema. Met name buitenproducties (documentaires, docu-series en drama) lopen vertraging op. Afhankelijk van de duur van de crisis en de daarmee samenhangende maatregelen kunnen de gevolgen groter worden. De financiële gevolgen (meerkosten en frictiekosten) zijn vooralsnog beperkt. De meeste programma's die nu uit het uitzendschema verdwijnen worden later in het jaar of volgend jaar alsnog geplaatst. Indien de coronacrisis leidt tot een algemene economische crisis kan dat ook effect hebben op het faillissementsrisico van producenten. De omroep beoordeelt de producties bij producenten, de vooruitbetalingen en het risico. De omroepen en de fondsen hebben maatregelen getroffen om de liquiditeit van producenten en inkomsten van freelancers te ondersteunen.

De huidige liquiditeitspositie is ruim voldoende. De invloed van de crisis voor de liquiditeitsbehoefte op de lange termijn is vooral afhankelijk van de wijzigingen in het uitzendschema. Voor VPRO betekent deze crisis dat sommige programma's niet tijdig geleverd kunnen worden en dus later uitgezonden zullen worden of niet meer in dezelfde vorm gemaakt kunnen worden. Dit heeft vanzelfsprekend financiële consequenties. De NPO heeft aangekondigd haar verantwoordelijkheid te nemen voor wat betreft de vergoeding van mogelijke frictiekosten. De NPO heeft de omroepen aangeboden om mogelijke liquiditeitsproblemen op te willen lossen.

Ten aanzien van de investeringen zijn voor 2020 geen grote investeringen voorzien. Niet strikt noodzakelijke investeringen worden opgeschoven (vooral inventaris en gebouw gerelateerd). De gevolgen van de crisis voor de opbrengsten en kosten zijn vooralsnog relatief beperkt. Het voor 2020 toegekende programmabudget van de publieke omroepen wijzigt niet. Per omroep kan het budget wijzigen door programma's die wegvallen, programma's die in een andere vorm worden voortgezet of nieuwe programma's. Er is geen sprake van een materieel teruglopende vraag van de NPO. Er is minder zicht op het effect van de crisis op de verschillende fondsen die bijdragen leveren aan de programmering. Het risico is echter beperkt. De inkomsten van de programmabladen bestaan voornamelijk uit abonneegelden en in beperkte mate uit advertentie inkomsten. De crisis heeft effect op de inkomsten uit advertenties. Het effect hiervan op de totale begroting is echter beperkt. De inkomsten uit nevenactiviteiten zullen naar verwachting niet substantieel dalen als gevolg van de crisis. Naast negatieve effecten kunnen er ook positieve effecten plaatsvinden, zoals een toename in het media kijkgedrag en het terugkijken (NPO Start)

wat extra inkomsten SVOD oplevert. Als gevolg van de crisis kan een aantal leden van de vereniging haar lidmaatschap opzeggen. De verwachting is dat dit effect beperkt is.

De aanvullende kosten die worden gemaakt als gevolg van maatregelen omtrent de coronacrisis zijn vooralsnog beperkt en hangen vooral samen met extra hygiëne maatregelen binnen het pand en faciliteiten om thuis te kunnen werken. Indien de gevolgen van de crisis leiden tot een zogenaamde 'lock down' zal dit niet direct leiden tot forse additionele kosten. Vooral de programmagebonden kosten zijn deels variabel. Dat wil zeggen dat de VPRO deze kosten, die verband houden met producties, niet maakt als de productie niet wordt gerealiseerd. De vergoeding voor de organisatiekosten zal als gevolg van deze crisis niet wijzigen.

Op de langere termijn bestaan er rondom het verloop en de impact van de coronacrisis onzekerheden. Dit is mede afhankelijk van de duur van de crisis en de maatregelen die de overheid treft. Het is op dit moment redelijkerwijs niet goed mogelijk om verdere toekomstige effecten in te schatten.

3. Bedrijfsprocessen

De bedrijfsprocessen van de VPRO zijn vastgelegd in het Handboek Administratieve Organisatie/Interne Controle. Het crossmediaal werken is aan de hand van de keten omschreven. Het handboek bevat de opzet van de verschillende afdelingen, de rollen en verantwoordelijkheden binnen de afdelingen en de verschillende processen (van begrotingsproces naar maakproces en eventueel inkoopproces en naar distributie en/of verkoopproces en rapportage/evaluatie). Het handboek is een instrument om nieuwe medewerkers wegwijs te maken in de gang van zaken binnen de organisatie en om maatregelen van interne controle vast te leggen.

a. Het maakproces

De VPRO heeft in 2019 ruim 160 programma's gemaakt, voor radio, televisie, online en crossmediaal. Een uitgebreid overzicht van het media aanbod dat de VPRO in het afgelopen jaar heeft verzorgd is te vinden in het VPRO jaaroverzicht. Bovendien zijn vrijwel alle programma's terug te kijken en te luisteren via de website vpro.nl, verrijkt met achtergrondmateriaal. Interactie is mogelijk via de verschillende sociale media kanalen.

b. Multimediale Gids

De Gids helpt het publiek keuzes te maken in een alsmaar groeiend media-aanbod, sinds december 2019 ook met de nieuwe online vprogids.nl. De papieren Gids verscheen in 2019 nagenoeg elke week, met dubbelnummers in de zomer en met de feestdagen en diverse festivalspecials.

Het bereik van de multimediale Gids groeide, vooral dankzij de enorme populariteit van de filmtips van VPRO Cinema, dat nu nog onderdeel uitmaakt van vpro.nl maar in 2020 verhuist naar vprogids.nl. Het bezoek aan de site nam in 2019 een vlucht: per maand van 185.000 naar meer dan 300.000 unieke bezoekers.

De filmtips van VPRO Cinema zijn nu al multimedial: korte tips en verdiepende verhalen komen in geschreven vorm, als video's en podcasts. De lancering van vprogids.nl ging vergezeld van de podcastserie Backspace over de geschiedenis van het internet aan de hand van vier Nederlandse online platforms. Ook is de Gids redactie gestart met de KOOSpodcast, een podcast over podcasts. Om de transitie naar een multimediale Gids goed te maken is in 2019 de workflow aangepast. Met een nieuw CS-systeem kan gelijktijdig gewerkt worden aan print en online. Inhoudelijk is de focus verscherpt door te werken rondom vier belangrijke inhoudelijke pijlers: Film & Series, Boeken, Documentaire en Podcast. Bij uitstek gebieden waarin heel veel te gidsen valt.

Advertentie inkomsten bleven in vergelijking met 2018 stabiel, op € 540.000. Het onverwachte faillissement van drukkerij Roto Smeets BV in het voorjaar van 2019 zorgde tijdelijk voor grote spanning. Om de productie van de wekelijkse gids veilig te stellen moest een nieuwe drukker worden gevonden. Dat is gelukt, de productie van het blad is overgenomen door drukkerij Senefelder Misset en abonnees hoefden geen gids te missen. De bezorging van de gids na de zomer liet door een reorganisatie bij PostNL wel ernstig te wensen over, waarbij het gemiddeld aantal klachten per week tijdelijk omhoog schoot van 120 naar 800. Inmiddels verloopt de bezorging weer naar wens.

c. Zakelijke processen

De afdeling Zakelijk Media heeft een sleutelrol om ervoor te zorgen dat de VPRO opereert binnen bedrijfsmatige randvoorwaarden en zakelijke kansen benut. Als thuisbasis van een aantal ondersteunende teams heeft de afdeling een veelzijdig karakter: van ICT tot juridische zaken, productieleiding tot business development/fondsenwerving, huisvesting tot hospitality – de medewerkers van de afdeling Zakelijk Media zorgen ervoor dat de organisatie draait zodat anderen programma's kunnen maken en onder de aandacht kunnen brengen van het publiek.

Het grootste aandeel binnen de afdeling Zakelijk Media hebben de producers en productieleders. Zij zorgen voor geld, mensen en middelen voor de verschillende redacties die media-aanbod maken. Samen met de eindredacteuren sturen producers de redactieteams aan.

De afdeling Zakelijk Media spant zich in om het gebouw van de VPRO en de productie duurzamer te maken. Zo is in 2019 geïnvesteerd in zonnepanelen. Hierdoor is de stroomrekening van de VPRO significant gedaald. Door de eerdere plaatsing van LED-verlichting en het 's nachts uitschakelen van energie-intensieve montageapparatuur is ook het energieverbruik gedaald. Voor 2020 staan maatregelen gepland om het energieverbruik van de serverruimte terug te dringen. Verder gebruikt de VPRO het online platform 'Albert' om de programmaproductie te verduurzamen.

Eveneens onderdeel van de afdeling Zakelijk Media is het team van In Bedrijf dat verantwoordelijk is voor fondsenwerving en verkoop van titels in het buitenland. De bijdragen van derden aan media aanbod die ontvangen zijn in 2019 zijn geëxpliciteerd in de jaarrekening. De VPRO heeft in 2019 in beperkte mate sponsoring ontvangen zoals bedoeld in artikel 1.1 eerste lid van de Mediawet en de 'Beleidsregel sponsoring publieke media-instellingen 2018', deze zijn ook geëxpliciteerd in de jaarrekening. De opbrengsten uit de verkoop of het in licentie geven van programma's of programmaformats en de opbrengst uit de winkel zijn eveneens in de jaarrekening terug te vinden.

Er zijn in 2019 geen schenkingen gedaan aan derden zoals bedoeld in de 'Beleidsregel Verenigingsactiviteiten 2018'.

d. Publiek & Marketing

Gemiddeld verzorgt de VPRO per maand bijna honderd uur aan mediaproducties die onder de aandacht moeten worden gebracht. De promotie van die programma's en hun lineaire en online bereik is kerntaak van de afdeling Publiek & Marketing. Daarnaast is de afdeling steeds meer bezig met het activeren en binden van leden, donateurs, abonnees, kijkers, luisteraars en lezers. De VPRO zoekt de dialoog met het publiek actief op; online, op festivals en met eigen evenementen. De diepgang van interactie wordt steeds belangrijker. Het VPRO jaaroverzicht en het NPO Maatschappelijke Waarde Rapport bevatten vele voorbeelden van online en offline interactie met en engagement van het publiek rondom VPRO programma's en initiatieven.

Het bereik van VPRO-programma's, zowel lineair als online, voldoet doorgaans aan de doelstellingen en overtreft geregeld de verwachtingen. De VPRO boekt steeds meer online successen met titels als Treurteevee, Zondag met Lubach en Mijn Seks is Stuk, die in kijkcijfers ver boven de benchmark uitstijgen. Op audiogebied zetten de podcasts Radio Bergeijk, De Blankenberg Tapes en El Tarangu de bereikcijfers luister bij.

De afdeling Publiek & Marketing heeft in het najaar van 2019 het voortouw genomen om een nieuw concept te ontwikkelen voor vpro.nl waarmee het publiek in de loop van 2020 zal kennismaken. Onder druk van nieuwe regelgeving kunnen omroepen in de toekomst eigen programma's niet meer in hun geheel tonen op hun websites. In de nieuwe opzet van vpro.nl staan verrijking, verdieping en interactie met publiek centraal. Op basis van thema's die momentum hebben, wordt het publiek dwars door de programmering geleid.

Mede dankzij een sterk behoud-beleid is de daling van leden en abonnees de afgelopen jaren afgezwakt. Het door donaties bijeengebrachte bedrag is opnieuw meer dan in voorgaande jaren. In 2019 is bijna € 1.7 miljoen binnengehaald. De ontwikkeling van het leden- en abonneebestand en de opbrengst uit contributies en donaties is terug te vinden in de jaarrekening (opbrengst verenigingsactiviteiten).

4. Personeelsbeleid/sociaal beleid

Het personeelsbeleid van de VPRO is gericht op ontwikkeling van de medewerkers en goed werkgeverschap. Iedereen heeft een thuishonk bij de VPRO en leidinggevenden hebben aandacht voor het welzijn van medewerkers. Het zwaartepunt ligt daarbij op de werksfeer, de samenwerking, persoonlijke ontwikkeling en begeleiding en professionele autonomie. De resultaten van het medewerkersonderzoek in 2019 hebben goede handvatten gegeven om het personeelsbeleid verder aan te scherpen. Thema's als leiderschap, samenwerking en communicatie, cultuur en veilige werkomgeving kregen versterkt aandacht. Het investeren in samenwerking en de kwaliteit van medewerkers is ook onderdeel van de organisatieprioriteiten van zowel 2019 als ook 2020.

In 2019 is de nieuwe ontwikkelcyclus van start gegaan, waarbij de afdeling P&O leidinggevenden en medewerkers faciliteert om het gesprek over functioneren en persoonlijke ontwikkeling goed te voeren en duidelijke afspraken te maken over verantwoordelijkheden en verwachtingen. Door de rol van de teamsamensteller voor redacties is er gerichte aandacht voor in-, door- en uitstroom, strategische personeelsplanning en het benutten van en ruimte geven aan de ambities en ontwikkeling van medewerkers. De meerderheid van alle leidinggevenden volgt sinds vorig jaar een leergang leidinggeven.

Er was daarnaast in 2019 veel aandacht voor arbeidsomstandigheden en verzuimmanagement en voor een sterk, gezond en divers personeelsbestand.

Het volledige verslag van het personeelsbeleid in ruime zin – in de vorm van een sociaal jaarverslag – staat vanaf mei op de website <https://www.vpro.nl/over-de-vpro.html>. Belangrijke cijfers ten aanzien van het personeelsbestand zijn weergegeven op de volgende bladzijde.

N.B. Het registreren van bijzondere persoonsgegevens zoals nationaliteit en sociaal-economische achtergrond is volgens de privacywet niet toegestaan. De diversiteit van het personeelsbestand wat deze kenmerken betreft kan derhalve niet in cijfers worden aangetoond. De VPRO heeft de ambitie om een evenwichtige personeelssamenstelling te bevorderen die is gerelateerd aan de Nederlandse bevolkingssamenstelling.

vpro personeel 2019

aantal medewerkers/fte

Totaal fte: 319,37
Totaal aantal medewerkers: 356

verhouding man / vrouw

Man: 142 | 40%
Vrouw: 214 | 60%

instroom 2019

Totaal 74 medewerkers

formatie en afdelingen

Directie en bestuurssecretariaat
4 medewerkers / 3,11 fte

Media
153 medewerkers / 136,46 fte

Zakelijk
93 medewerkers / 86,41 fte

Publiek & marketing
53 medewerkers / 46,83 fte

Multimedia gids
21 medewerkers / 17,89 fte

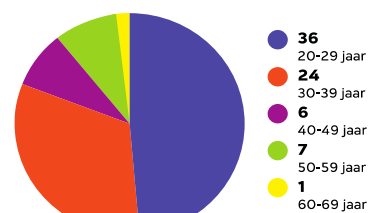
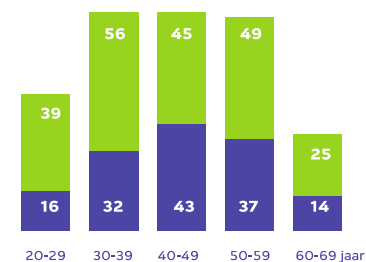
Innovatie & digitale media
15 medewerkers / 13,72 fte

Financiën
11 medewerkers / 9,95 fte

Personeel & organisatie
6 medewerkers / 5,01 fte

leeftijdsofbouw

Vrouw Man

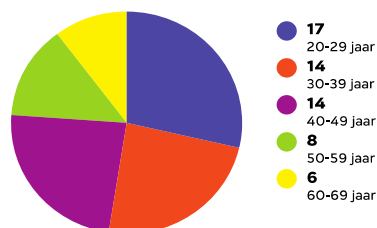
doorstroom 2019

Totaal 16 medewerkers

16 medewerkers zijn in 2019 intern doorgestroomd. 50% van de doorstroom heeft plaatsgevonden binnen de overige functies en 50% binnen de programma-gebonden functies.

uitstroom 2019

Totaal 59 medewerkers

detachering

In 2019 zijn er 13 medewerkers vanuit de VPRO gedetacheerd naar andere omroepen. 84,6% daarvan zijn programma-gebonden functies, 15,4% zijn overige functies. Bij 38,5% betreft het een detachering van korter dan één jaar. 61,5% van de detacheringen zijn langer dan een jaar.

ziekteverzuim

Directie en bestuurssecretariaat
Verzuim 2,2%, verzuimfrequentie 0,7

Media
Verzuim 3,6%, verzuimfrequentie 0,8

Zakelijk
Verzuim 4,8%, verzuimfrequentie 1,4

Publiek & marketing
Verzuim 6%, verzuimfrequentie 1,4

Multimedia gids
Verzuim 5,3%, verzuimfrequentie 0,7

Innovatie & digitale media
Verzuim 11%, verzuimfrequentie 3

Financiën, personeel & organisatie
Verzuim 4,4%, verzuimfrequentie 1,4

Gemiddeld vpro
Verzuim 5%, verzuimfrequentie 1,1

Verzuimpercentage is het percentage dat een medewerker verzuimt berekend over zijn/haar arbeidsduur.
Verzuimfrequentie is het gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer per jaar.

verhouding vast/flex

Bepaalde tijd Onbepaalde tijd

Programmagebonden

Overige functies

freelancers

In 2019 werkten er 923 unieke freelancers voor de VPRO

opleiding

Soort opleidingsactiviteit aantal

Coaching / loopbaan	32
Budget actieve bemiddeling	38
Persoonlijke ontwikkeling	60
Vakinhoudelijk	129
Collectieve training	209
Totaal	468

5. Naleving Governance Code

De Governancecode Publieke Omroep en de Beleidsregels Governance en Interne Beheersing zijn sinds 2018 en respectievelijk 2017 van kracht.

Om te voldoen aan de beleidsregels en de code heeft de VPRO in 2018 zijn verenigingsstatuten en redactiestatuut aangepast en reglementen herzien dan wel geschreven. De taken en verantwoordelijkheden van het Bestuur, de Raad van Toezicht en de Algemene Ledenvergadering alsook de relatie tussen deze verschillende organen zijn beschreven in de verenigingsstatuten. Ook zijn de verschillende principes van integer handelen geïntegreerd, zowel in de statuten als ook in de reglementen van Raad van Toezicht en de auditcommissie van de Raad van Toezicht.

Tevens heeft de VPRO in 2018 zijn redactiestatuut aangepast. Naast de governance bepalingen is hierin ook de nieuwe werkwijze van de VPRO meegenomen, waardoor de onafhankelijkheid van de programmamaker werd aangevuld met de onafhankelijkheid van (en rolverdeling binnen) de multidisciplinaire redactie.

Functioneren Bestuur en Raad van Toezicht

Het functioneren van de Bestuurder wordt door de Raad van Toezicht in een jaargesprek geëvalueerd. In 2019 heeft dat gesprek plaatsgevonden op 24 oktober. Voorafgaande aan het gesprek heeft de Raad van Toezicht input opgehaald bij enkele VPRO-medewerkers (management en staf). De uitkomst van het gesprek was positief.

Risicomanagement

Risicomanagement is een belangrijk element in de Governancecode en de Beleidsregels. Elders in dit verslag zijn zowel de risico's nader beschreven die de organisatie in 2019 heeft gemonitord alsook de manier hoe de VPRO omgaat met risicomanagement.

Nevenfuncties

De Governancecode bevat specifieke bepalingen over hoe omroepen moeten omgaan met nevenfuncties. Het betreft daarbij vooral nevenfuncties van topfunctionarissen en belangrijke journalistieke functionarissen. De VPRO legt op zijn website <https://www.vpro.nl/over-de-vpro/organisatie.html> uit hoe de organisatie toetst of nevenfuncties tot belangenverstrengeling kunnen leiden.

Het 'Protocol toetsing nevenwerkzaamheden cao-medewerkers VPRO' en het 'Protocol toetsing (neven-) werkzaamheden van opdrachtnemers (freelancers) die gezichtsbepalende journalistieke functies bekleden' is in 2019 aangescherpt. Voor medewerkers is duidelijk omschreven dat zij vooraf toestemming moeten vragen voor nevenwerkzaamheden. Toestemming wordt gemotiveerd en gedocumenteerd in een speciaal formulier. Criteria voor de afweging of een nevenfunctie goedgekeurd kan worden zijn omschreven in het protocol. Freelancers die gezichtsbepalende journalistieke functies bekleden worden ook gevraagd inzage te geven in hun (neven-)werkzaamheden. De afweging of overige werkzaamheden een belemmering vormen voor (geplande) werkzaamheden voor de VPRO geschiedt door de hoofdredactie en/of zakelijk leider.

Daarnaast vraagt de VPRO 1 keer per jaar actief uit welke nevenwerkzaamheden medewerkers in het voorafgaande jaar hebben bekleed. Dit compliance formulier dient alleen ter documentatie, nieuwe nevenwerkzaamheden moeten altijd apart worden gemeld, besproken en goedgekeurd. Met het compliance formulier worden ook eventuele financiële belangen en gegeven en ontvangen geschenken geïnventariseerd. Ook hiervoor is toestemming vereist, zoals hieronder verder omschreven.

De VPRO publiceert de nevenfuncties van topfunctionarissen en belangrijke journalistieke functionarissen op bovengenoemde website. Hierbij zijn ook de presentatoren van journalistieke programma's inbegrepen die in loondienst zijn.

Geschenken en uitnodigingen

De Governancecode stelt ook regels over het aanvaarden van uitnodigingen voor maaltijden, evenementen, werkbezoeken en reizen. Hiervoor is schriftelijke toestemming van de leidinggevende nodig. De leidinggevende geeft akkoord wanneer er geen sprake is van een lopend of aanstaand onderhandelingstraject, wanneer er geen risico is dat aanvaarding van de uitnodiging negatieve publiciteit teweeg zou kunnen brengen, wanneer de uitnodiging goed is voor het professionele netwerk van de organisatie, de uitnodiging past in het normale relatiebeheer van de uitnodigende partij; en de waarde van de uitnodiging niet buitensporig is.

6. Beloningsbeleid topfunctionarissen

De Collectieve Arbeidsovereenkomst voor Omroepers is van toepassing op alle salarissen van het personeel, inclusief het salaris van de bestuurder. Diens salaris ligt onder het maximum zoals vastgesteld in de Wet normering topinkomens (WNT) en is gespecificeerd in de jaarrekening.

Voor de leden van de raad van toezicht is in mei 2018 een nieuwe vergoedingsregeling vastgesteld als gevolg van toegenomen taken en verantwoordelijkheden. Door de veranderde rol van toezichthouders in de mediasector wordt een steeds groter beroep gedaan op de tijd, expertise en verantwoordelijkheden van leden van de raad van toezicht. Dit uit zich in een groter aantal vergaderingen van de raad van toezicht en zijn commissies als ook van (vertegenwoordigers van) de raad van toezicht met onder anderen de externe toezichthouders en de accountant. De eerdere vergoedingsregeling stond niet meer in verhouding tot de tijd die is besteed en kosten die zijn gemaakt door de leden van de raad van toezicht. Het bestuur heeft daarom per 1 juni 2018 een nieuwe vergoeding vastgesteld die door de Algemene Ledenvergadering op 26 mei 2018 is goedgekeurd. Zoals gespecificeerd in de jaarrekening ligt de huidige vergoeding voor elk lid van de raad van toezicht ruim onder het individuele WNT-maximum.

7. Redactionele onafhankelijkheid

De VPRO behoudt te allen tijde de volledige controle en zeggenschap over de inhoud van het media-aanbod. Externe financiers kunnen hierop nooit enige invloed uitoefenen.

Het Redactiestatuut beschermt de onafhankelijkheid van de redactiemedewerkers van de VPRO. Redactiemedewerkers zijn alle medewerkers die onder leiding van de eindredacteur en vanuit verschillende expertises betrokken zijn bij de totstandkoming en openbaarmaking van media-aanbod. Het Redactiestatuut vervangt sinds 2018 het vroegere Programmastatuut.

Redactiemedewerkers committeren zich aan de Leidraad van de Raad voor de Journalistiek ten aanzien van de beginselen van zorgvuldige en onafhankelijke journalistiek. Redactiemedewerkers dragen hun eventuele politieke en/of levensbeschouwelijke overtuiging niet zodanig uit dat hun journalistieke onpartijdigheid in het gedrag kan komen. Meer in het bijzonder geldt dat Redacteuren – zijnde Redactiemedewerkers die media-aanbod maken - altijd werken volgens journalistieke beginselen van redactionele onafhankelijkheid, evenwichtigheid, betrouwbaarheid en deskundigheid in berichtgeving, analyse en opinie. Redactiemedewerkers met een andere rol – met name diegenen die verwacht worden het bereik en de impact van VPRO-programma's te vergroten – dienen dit belang zo goed mogelijk. Het uitgangspunt bij afwegingen tussen enerzijds het inhoudelijke belang en anderzijds het belang van bereik en impact is dat journalistiek inhoudelijke afwegingen leidend zijn.

Het Redactiestatuut beschrijft de verantwoordelijkheden van Redactiemedewerkers, Eindredacteuren, Hoofdredacteuren en het Bestuur. Ook de verantwoordelijkheden van aanpalende functies en organen zijn beschreven. De Redactieraad heeft een bijzondere verantwoordelijkheid. Hij adviseert het Bestuur gevraagd en ongevraagd over het Media-aanbod dat de VPRO verzorgt, voor zover het gaat om een zo groot mogelijke onafhankelijkheid van redactionele en programmatische beroepsuitoefening.

Het Redactiestatuut bepaalt wat te doen in geval van ingrijpende geschillen. Redactiemedewerkers dienen - indien redelijkerwijs mogelijk - vóór openbaarmaking van het Media-aanbod in kennis te worden gesteld van wijzigingen die Eindredacteur en/of de Hoofdredacteur(en) wil aanbrengen. In geval van ingrijpende geschillen kunnen alle partijen om een advies van de Redactieraad vragen. Wanneer de betrokken Redactiemedewerker het niet eens is met de wijziging kan hij/zij verlangen dat het Media-aanbod zonder vermelding van zijn of haar naam openbaar wordt gemaakt. Voor een redelijke oplossing van het geschil geldt de in het Redactiestatuut omschreven escalatieladder.

8. Maatschappelijke verankering

De VPRO wil maatschappelijk relevant zijn, weten wat er speelt, duiden wat er gebeurt in de wereld en bijdragen aan ideeënvorming. Om dit goed te doen moeten we praten mét ons publiek in plaats van tegen het publiek. We vinden dat de publieke omroep hier nog flink aan de weg mag timmeren. Immers, niet iedereen voelt zich gehoord en gezien. Door de toenemende snelheid van technologische en maatschappelijke veranderingen raken mensen buiten het bereik van de traditionele mediakanalen. Toch hebben onze inspanningen steeds vaker effect bij verschillende groepen in de samenleving. Uit interactie met kijkers en luisteraars weten we wanneer we mensen raken met een verhaal. Online debat en live bijeenkomsten in relatie tot een programma helpen om ideeën en inzichten door te denken. Soms zetten ze aan tot actie bij het publiek of maatschappelijke instanties.

Zo bracht onze Tegenlicht uitzending *Houtbouwers* heel wat teweeg. Verschillende architectenbureaus kregen nieuwe aanvragen over bouwen met hout en politici vroegen de regering om in kaart te brengen wat kansen kunnen zijn voor bouwen met hout voor een duurzame toekomst. De documentaire *Alicia* heeft - twee jaar na uitzending - geleid tot verschillende bijeenkomsten waarin een betere hulpverlening aan uit huis geplaatste kinderen werd besproken. 83.400 mensen ondertekenden het manifest 'Stop de doorplaatsing van uit huis geplaatste kinderen' dat vervolgens aan de minister van VWS Hugo de Jonge aangeboden werd. Het staat nu hoog op de agenda van jeugdhulpaanbieders, gemeenten en politici.

Zondag met Lubach hielp verschillende actiegroepen aan zichtbaarheid door de schijnwerpers te zetten op onder meer het lerarentekort en misstanden in de varkenssector. Lubach presenteerde in een vlamme uitzending een iconisch t-shirt speciaal voor stakende leraren, inclusief spelfout. Het ontwerp is veel gedownload, en was zichtbaar tijdens demonstraties op het Malieveld. Na het veelbesproken Lubach item over varkensslacht zag non-profitorganisatie ProVeg, die vegetarisme en veganisme promoot, stukken meer aanmeldingen voor haar zogeheten VeggieChallenge.

Interactie levert voor de VPRO ook voeding voor nieuwe verhalen. Tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven ging de VPRO in gesprek met het publiek in de VPRO-woonkamer, waar men eerst vanuit de luie stoel programma's als *De Toekomst is Fantastisch* en *Toekomstbouwers* kon bekijken. De toekomstvragen van het publiek werden op ouderwetse post it's verzameld, die nu onderdeel zijn van de vormgeving van het VPRO jaaroverzicht 2019. Tegenlicht laat zich graag inspireren door een groot maatschappelijk netwerk, dat twee keer per jaar weer met sprongen groeit door een pioniersverkiezing. In 2019 stelden zich plattelandsvernieuwers en matchmakers in migratie kandidaat. Tegenlicht helpt zo innovatieve

ondernemers aan een podium die de wereld een stuk vooruit willen helpen. Interactie wordt ook voor Argos steeds belangrijker. In 2019 was 'Het verhaal van Lisa' voor honderden luisteraars aanleiding om contact te zoeken met de VPRO omdat zij naar eigen zeggen slachtoffer zijn geweest van kindermisbruik. Argos volgde hun verhalen en onthulde een netwerk van kindermisbruik en een toename aan kinderporno online.

Vanuit de onderwerpen die de VPRO belicht in programma's maken redacties deel uit van verschillende maatschappelijke netwerken. Specifiek op het terrein van kunst en cultuur voelt de VPRO zich ook onderdeel van een sector. De VPRO is een belangrijk podium voor artiesten, schrijvers, filmmakers en andere kunstenaars en bevordert talentontwikkeling in de sector. Als mediapartner van festivals zoals Lowlands, Best kept Secret, Woo Hah, het IDFA, Holland Festival, Dutch Design Week en het IFFR registreren, cureren en becommentariëren we deze evenementen, en gidsen we het publiek naar de mooiste programmadelen. Opkomend talent wordt gespot en begeleid. Zo droeg de VPRO bij aan het bovendrijven van nieuw Nederlands talent zoals Pip Blom en S10. Door publiciteit te genereren voor kunst- en cultuuruitingen, makers en organisaties versterkt de VPRO het ecosysteem van de kunst- en cultuursector.

9. Risicomanagement

Het risicomanagement bij de VPRO heeft door de jaren heen altijd in het teken gestaan van integere- en beheerste bedrijfsvoering. Het identificeren van mogelijke risico's en het monitoren en beheersen ervan zijn onderdelen van de planning- en controlcyclus. Dit draagt bij aan een adequaat risicobewustzijn op verschillende niveaus van de organisatie. Zowel hard controls als soft controls spelen een rol. Om de dialoog over risico's goed te kunnen voeren heeft de bestuurder zowel met het management team als met de raad van toezicht het concept 'risicobereidheid' besproken. Conclusie was dat de hoeveelheid risico die de organisatie bereid is te nemen per domein verschilt. De VPRO accepteert dat er risico's verbonden zijn aan het maken van eigenzinnige, grensverkennende programma's. Het agenderen van controversiële onderwerpen kan betekenen dat de organisatie met claims te maken krijgt of makers persoonlijk risico lopen. Des te belangrijker is het dat leidinggevenden bij elk geval een zorgvuldige risicoafweging maken en de kosten van eventueel nodige maatregelen budgetteren. Bij het zakelijke proces neemt de VPRO bij voorkeur geen risico's. Begroting en jaarrekening moeten op orde zijn, de IT-omgeving moet veilig zijn, de VPRO moet zich aan wetten en regels houden. Daarnaast zijn er nog de domeinen van publiek en vereniging, reputatiemanagement en besturingsfilosofie waar eveneens een verschillende mate aan risicobereidheid geldt.

De coronacrisis heeft geen invloed op het budget van de gehele publieke omroep. Wel leidt de crisis tot wijzigingen in de programmering en daarmee tot een andere verdeling van de budgetten over de verschillende onderdelen van de publieke omroep. Ook voor de VPRO kan het derhalve een invloed op het budget hebben. De invloed op de programmering is echter vooralsnog beperkt zodat er geen sprake is van een materieel teruglopende vraag van de NPO waardoor de financiering nagenoeg gelijk blijft. De vergoeding voor de organisatiekosten zal als gevolg van deze crisis overigens niet wijzigen. Ook het risico van de crisis op de andere inkomstenbronnen lijkt relatief beperkt. De impact van de crisis op de inkomsten en de kosten van de VPRO wordt als relatief beperkt ingeschat.

De VPRO gebruikt modellen zoals COSO-Enterprise Risk Management (ERM) en RAVC-model (Risk Appetite Value Chain) om risico's te analyseren en te beheersen. Vanuit een wettelijk perspectief wordt de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ) 400.110 nageleefd.

De materiële risico's en beheersmaatregelen 2019 van de VPRO, als vastgesteld door de bestuurder en besproken met de raad van toezicht en het management team van de VPRO, zijn de volgende:

- Fte's en de verhouding vast-flexibel:* het risico dat de samenstelling van het personeelsbestand onder druk staat dan wel niet aansluit op de grootte en samenstelling van het programmapakket. Dit risico komt voort uit het feit dat de VPRO veel incidentele programmering kent. Dit brengt een ander creatief proces met zich mee dan het geval is bij structurele programmering. Beheersing ligt in het goed en voortdurend monitoren en matchen van het personeelsbestand met de eigen producties door middel van gestructureerde personeelsplanning en teamsamenstelling, waarvoor een specifieke functionaris verantwoordelijk is. Dit is een middelgroot risico voor de VPRO.
- Speciale projecten:* dit gaat om projecten die het risicoprofiel van VPRO kunnen raken. In 2019 betrof dit opnieuw de discussie over de vennootschapsbelasting.
Beheersing: De omroepen hebben met de Belastingdienst een vaststellingsovereenkomst gesloten aangaande de wijze waarop de fiscale winst dient te worden bepaald. De Belastingdienst heeft deze bestaande vaststellingsovereenkomst formeel opgezegd per 1 januari 2017. Sindsdien zijn de omroepen in overleg met de Belastingdienst om te komen tot nieuwe afspraken. Dit overleg is in 2019 afgerond. De omroepen blijven belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Omtrent de donaties is overeengekomen: De in een jaar ontvangen giften/erfstellingen worden niet als voordeel uit onderneming aangemerkt indien en voor zover ze de in een jaar gedane toevoeging aan de RMA en/of ORMA overstijgen. De VPRO zal dus nog steeds voordeel kunnen genieten. De nieuwe regeling loopt van 1 januari 2017 t/m 31 december 2021. De ontvangen donaties hebben geleid tot verrekenbare verliezen (per ultimo 2017: € 3,0 miljoen, raming per ultimo 2018: € 4,1 miljoen), wat de komende jaren lucht zal geven. Het risico wordt door de VPRO als laag ingeschat.
- Liquiditeiten:* het niet aan verplichtingen kunnen voldoen omdat de liquide middelen en kredietruimte niet toereikend zijn waardoor de financiering van de programmering in gevaar zou kunnen komen. Beheersing ligt in een combinatie van creatieve en zakelijke processen en deze in samenhang bezien. De belangrijkste indicatoren worden door de financiële kolom inzichtelijk gemaakt, in de tijd worden keuzes gemaakt voor wat betreft het matchen van inkomsten en uitgaven. De trends die hierin door de jaren zichtbaar zijn, worden meegenomen in de besluitvorming. Het risico is laag voor de VPRO.
- Gebouw:* het risico dat onverwachte (des)investeringen in het bedrijfspand van de VPRO nodig zijn. Beheersing vindt plaats door middel van het periodieke proces van beheer van het MeerJaren OnderhoudsPlan (MJOP). Het risico wordt laag ingeschat door de VPRO.
- Samenwerking Human:* in vervolg op de huidige productionele- en organisatorische afspraken zijn de VPRO en Human voornemens een samenwerkingsomroep te vormen in de nieuwe concessieperiode van 2022 - 2026. Gedurende het verkennende traject is er nog weinig risico. Beide partijen kunnen het traject beëindigen (hetgeen kan leiden tot stopzetting van de huidige afspraken en ontvlechting van de VPRO en Human), er zijn en worden vooralsnog geen onomkeerbare besluiten genomen of grote investeringen gedaan.
In juni van dit jaar heeft minister Slob in zijn mediabrief een aantal voornemens verwoord die in 2020 nadere uitwerking zullen krijgen, onder andere via een wetsvoorstel waarin de benodigde ledenaantallen omlaag zijn bijgesteld. Human heeft daardoor geen 150.000 leden meer nodig om een erkenning te krijgen, maar slechts 50.000. De minister beoogt een grotere openheid van het bestel en het behoud van de externe pluriformiteit. Deze visie ondersteunt de door ons beoogde samenwerking gericht op het behoud van beide omroepverenigingen en merken met eigen herkenbare programmering. En ook onze wens de samenwerkingsomroep dusdanig in te richten dat we zo efficiënt

en doelmatig mogelijk samenwerken en waar mogelijk schaalvoordelen realiseren, met zo groot mogelijk behoud van ieders eigenheid, sluit aan bij de visie van de minister.

Desalniettemin is er nog de nodige onzekerheid wat betreft bijvoorbeeld financiële scenario's en mediawettelijke ruimte voor het vormgeven van onze voorkeuren in de samenwerking. Bij de verdere uitwerking van de beoogde samenwerkingsomroep houden we niet alleen rekening met meerdere scenario's, maar zijn we ook alert op mogelijke risico's. Deze - en ook de mitigerende maatregelen - brengen we gedurende het traject goed in kaart; niet alleen op financieel vlak, maar ook de aan operationele aspecten en reputatie van de VPRO gerelateerde risico's. Ook maakt een due diligence-onderzoek deel uit van het vervolgtraject. De VPRO beoordeelt de risico's nog steeds als laag.

6. *Risicovolle programma's*: dit zijn programma's die op voorhand lastig te budgetteren zijn, bijvoorbeeld als het gaat om derdenfinanciering (= niet zijnde de NPO), (ontwikkeling van) programma's waar de VPRO al akkoord op heeft gegeven, terwijl de NPO-financiering nog niet rond is, of risicovol in het creatieve proces. Dit omvat onder meer de locatie en aard van het programma. Beheersing: het identificeren of en zo ja op welke wijze er sprake is van een risicovol programma, is ingebed in de workflow van de productieketen. De VPRO ziet dit als een laag risico. De verplaatsing naar 2020 van het programma "In Europa Van Nu" leidde, vanwege de gewenste mate van actualiteit tot bijstelling van de totaal geraamde kosten. Die bijstelling werd tijdig erkend en was goed financierbaar.
7. *Verlaging ondergrens mediabudget vanaf 2020 naar minimaal € 750 miljoen*: Op 25 november 2019 stelde de Tweede Kamercommissie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met een paar kanttekeningen de Mediabegroting 2020 vast. Voor de landelijke publieke omroep is conform dat besluit in 2020 een budget beschikbaar van € 794,3 miljoen. Dat bedrag is hoger dan voorzien. De terugval in reclame-inkomsten wordt door het kabinet vanaf 2020 structureel gecompenseerd met € 40 miljoen per jaar. Dat geeft financieel rust tot de komende concessieperiode. Voor de VPRO betekent dit dat beheersmaatregelen geïncorporeerd zijn in de (praktisch) sluitende begroting 2020. Door middel van de controlecyclus wordt de realisatie van de begroting gemonitord: waar nodig zal bijsturing plaatsvinden. Het risico voor 2020 wordt ingeschat als laag.
8. *Aandeel eigen producties binnen het programma-aanbod*: door openstelling van het bestel voor producties van buitenproducenten (gevoegd bij het voornemen van de minister om het minimumaandeel externe producties te verhogen van 16,5% naar 25%) en de concurrentie van andere omroepen bij de intekening van programma's, zal er binnen het publieke bestel sprake zijn van meer marktwerking dan voorheen. Het marktaandeel van de VPRO zou daardoor geraakt kunnen worden, en met name het deel dat betrekking heeft op de eigen producties. Hierdoor ontstaat een financieel risico, waarbij de vaste personeelskosten niet gedekt kunnen worden. Beheersing: in het programma-aanbod wordt de signatuur van de VPRO bewaakt. De hoofdredactie is met de reorganisatie van de VPRO heringericht. Ook is een coördinator ontwikkeling aangesteld en zijn ontwikkel- en innovatiebudgetten beschikbaar gesteld om met name meer eigen producties te ontwikkelen en zo ook het VPRO-geluid blijvend te doen gelden. Tenslotte is voor frictie (tijdelijk niet plaatsbare medewerkers) € 300.000 begroot: de realisatie komt uit op circa € 290.000. De VPRO blijft dit zien als een hoog risico.
9. *Druk op de eigen inkomsten*: door de afname van de eigen inkomsten uit de vereniging en de gids als gevolg van de terugloop in het aantal leden en abonnees, kan bij de programmafinanciering een mogelijk risico ontstaan. Beheersing: werving en behoud van leden. Intensivering van het donatiebeleid van de VPRO, nieuwe vormen van giften (legaten), onderzoek naar nieuwe verdienmodellen van de gids. Het risico blijft middelgroot. Per ultimo 2019 zijn zowel de leden- als de abonneeaantallen iets hoger dan begroot. De donatieopbrengsten zijn door succesvolle campagnes fors hoger dan begroot.

10. *De uitvoering van het reorganisatieplan:* de VPRO heeft in 2018 een multimediale manier van werken ingericht. Voor de uitvoering van de reorganisatie zijn in de begroting middelen beschikbaar gemaakt die afdoende moeten zijn om deze te bekostigen. Beheersing: er is een transitieplan, de financial control is scherp en alle medewerkers worden meegenomen in het veranderproces. Het risico is middelgroot. We blijven de nieuwe werkwijze actief begeleiden en ondersteunen vanuit het management en met training en opleiding door P&O

De multimediale VPRO is per 1 mei 2018 van start gegaan. Het organisatorische en personele gevolg van de reorganisatie (één hoofdredactie media, multidisciplinaire redactieteams, nieuwe afdeling Publiek & Marketing met een nieuwe subafdeling Online Bereik & Interactie, multimediale gids) is alweer enige tijd merkbaar. De nieuwe structuur, werkwijze en implementatie zijn in november 2018 geëvalueerd met de OR en de PR. De daaruit voortgekomen doelen (begeleiding/coaching intensiveren, verwachtingen beter managen, expertise/kennisdeling stimuleren, consequenter de nieuwe werkwijze toepassen) zullen stelselmatig worden gemonitord. Als gevolg daarvan is juni 2019 de leergang leiderschap gestart met een looptijd van circa 9 maanden. Door P&O worden workshops over o.a. timemanagement en samenwerking geëntameerd en wordt de VPRO school voortgezet.

11. *Inzetbaarheid van beschikbaar personeel.* Met de in 2018 doorgevoerde reorganisatie en de omschakeling naar multimediaal werken, is het mogelijk dat er aan medewerkers andere competenties worden gevraagd. Middels het aanbieden van opleidingen, workshops, cursussen en coachingtrajecten probeert de VPRO de medewerkers gereedschappen in handen te geven om aan die competenties te voldoen. Succes is hierbij uiteraard niet gegarandeerd. De VPRO schat dit risico als laag in.

12. *Compliance:* het blijvend voldoen aan geldende wet- en regelgeving, zoals de in 2018 van kracht geworden privacywet AVG en de Wet arbeidsmarkt in balans (Wab) die op 1 januari 2020 ingaat. Bij verschil in interpretatie wordt te allen tijde een uitlegbaar proces doorlopen, waarbij de belangen van alle stakeholders kritisch zijn afgewogen. De VPRO wil gezien zijn maatschappelijk belang geen onnodige risico's lopen.

Beheersing: de VPRO heeft een compliance officer die toeziet op wijzigende en nieuwe wet- en regelgeving. In de gehele productieketen heeft de afdeling juridische zaken een prominente rol en wordt vroegtijdig betrokken. Dit risico is laag.

13. *Databeheer en datamanagement:* de veiligheid, kwaliteit en de ontwikkeling van de ICT-systemen moeten van een dusdanig niveau zijn dat de bedrijfsprocessen die daarmee ondersteund worden (zoals die richting (potentiële) leden, donateurs en abonnees) niet onder druk komen te staan: de VPRO kan een actieve(re) relatie aangaan met de achterban.

Het risico wordt ingeschat als hoog. De functionaliteit kan onvoldoende blijken en er kan meer budget nodig zijn dan begroot. Ook zou de gebruikerstevredenheid achterwege kunnen blijven, wat een nadelig effect heeft op de acceptatie van het systeem. Tenslotte kan onveiligheid leiden tot blootstelling van vitale data.

Beheersing:

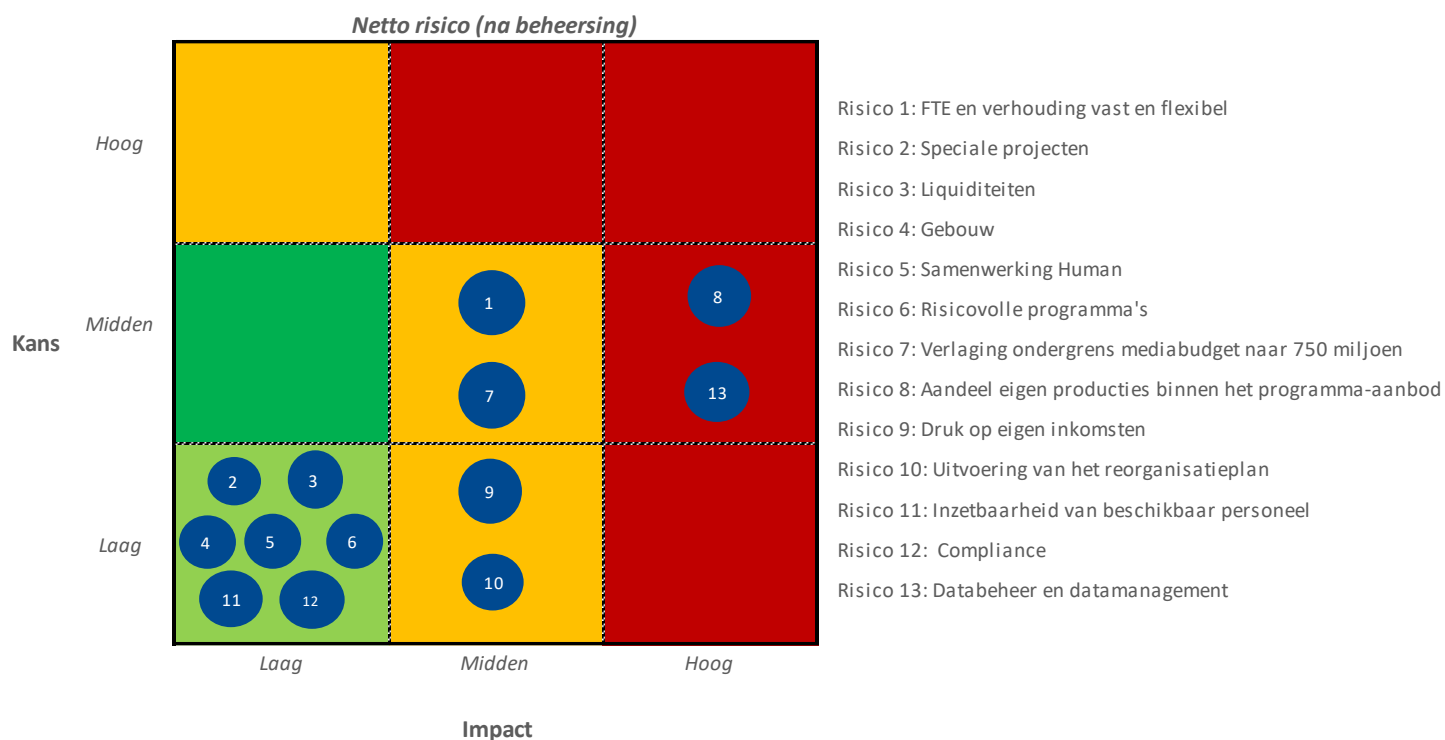
(1) financiële beheersing (scherpe sturing op beschikbaar budget);

(2) De VPRO voert een pro-actief IT-beleid en IT-beheersingsmaatregelen (wijzigingenbeheer, autorisatiebeheer, functiescheiding, back-upprocedures, restoretesten, cybersecurity, inwerkprogramma's voor medewerkers);

(3) In 2019 is het project Datededreven Werken gestart dat in 2020 wordt afgerond. Het project ziet toe op de matching van de functionaliteiten met de organisatiewensen: meer persoonlijke benadering van onze achterban en de mogelijkheid doelgerichte campagnes te voeren.

Begin 2019 heeft de afdeling ICT door snel handelen op een incident met een hack, erger kunnen voorkomen. De inbraak had voorkomen kunnen worden door eerder de systemen up-to-date te hebben qua beveiligingssoftware. De werkzaamheden om een koppeling te maken tussen het CRM-systeem en een inlogmodule voor vprogids.nl heeft bloot gelegd dat rollen en verantwoordelijkheden onvoldoende helder zijn en schijnbaar simpele systeemkoppelingen complex blijken. Het risico wordt ingeschat als hoog.

De risicomatrix ziet er na beheersing als volgt uit:

10. Verklaring governance en interne beheersing

Teneinde de jaarrekening zinvol te kunnen interpreteren, verschaft het bestuursverslag conform RJ 400.108 informatie over omroepvereniging VPRO.

Conform RJ 400.122 is in het bestuursverslag ook informatie opgenomen over de toepassing van de Governancecode Publieke Omroep 2018, die fungeert als gedragscode. Het bestuursverslag voldoet aan de specifieke voorschriften van Principe 7 van de Governancecode Publieke Omroep 2018. Principe 7 betreft de openbare verantwoording door het bestuur en de raad van toezicht van omroepvereniging VPRO van hun functioneren. Principe 7 is door de Raad van Bestuur van de NPO op grond van het bepaalde in artikel 2.3, tweede lid, van de Mediawet 2008, juncto artikel 2.10, tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 2.60, eerste lid, bindend vastgesteld voor de landelijke publieke media-instellingen.

Het bestuursverslag voldoet ook aan de beleidsregels van het Commissariaat voor de Media van 26 september 2017 ten aanzien van de governance en interne beheersing van de NPO, de RPO en de landelijke en regionale publieke media-instellingen (Staatscourant, 12 oktober 2017, nummer 57731).

Hilversum, 24 april 2020

Lennart van der Meulen
Algemeen Directeur

11. Verslag Raad van Toezicht

Taak

De raad van toezicht is conform artikel 21 lid 1 van de statuten van de vereniging belast met het toezicht op de algemene gang van zaken in de vereniging, het toezicht op de naleving van geldende wet- en regelgeving door het bestuur, het toezicht op het door het bestuur gevoerde beheer en beleid, op de wijze waarop door het bestuur risico's inzichtelijk gemaakt worden en worden beheerst, alsmede op de door het bestuur opgestelde risicobereidheid verbonden aan de strategie en activiteiten van de vereniging. Hij staat het bestuur met raad terzijde en voorziet het bestuur gevraagd en ongevraagd van advies. Voorts is de raad van toezicht belast met de taken en bevoegdheden die hem bij de statuten of in enig reglement zijn toegekend.

Samenstelling

Op 31 december 2019 bestond de raad van toezicht uit de volgende leden:

Marise Voskens	voorzitter
Monica Bremer	vice-voorzitter
Jacob de Boer	lid
Marije van Mens	lid
Koert van Mensvoort	lid
Mohcine Ouass	lid

Tot de algemene ledenvergadering van 25 mei 2019 maakte Tamara Witschge deel uit van de raad. Om privé redenen heeft zij zich niet kandidaat gesteld voor een verlenging van haar termijn. De raad van toezicht is haar zeer erkentelijk voor haar waardevolle, verfrissende en constructieve inbreng in de afgelopen vier jaar.

Benoemingen en herbenoemingen

In januari 2019 is de door de algemene ledenvergadering benoemde verkiezingscommissie bijeengekomen om te voorzien in twee (aanstaande) vacatures in de raad van toezicht. Deze commissie, onder voorzitterschap van Ruben Maes, bestaat uit Marianne Versteegh, Ryclef Rienstra, Marise Voskens (voorzitter RvT), Tamara Witschge (RvT), Hellen van Schelven (namens de ondernemingsraad) en Lennart van der Meulen (bestuurder). Ute Seela, secretaris raad van toezicht, assisteert de commissie bij zijn functioneren.

Aan de hand van de door de raad van toezicht in december 2018 vastgestelde profielschetsen heeft de verkiezingscommissie de publicatie van de vacatures en de selectie van de reflectanten verzorgd en de gesprekken met de uitgenodigde kandidaten gevoerd. Daartoe kwam de commissie op 29 januari, 5 maart en 7 maart bijeen. Op 25 mei zijn de twee aldus geselecteerde kandidaten aan de algemene ledenvergadering voorgesteld, een met het profiel 'ruime financiële ervaring in bij voorkeur het (internationale) bedrijfsleven' en een met het profiel 'ruime ervaring als mediaprofessional, bij voorkeur (mede) in nieuwe media'. Tezeldertijd zijn vier zittende leden van de raad van toezicht, waaronder de voorzitter, voor herbenoeming voorgedragen. De algemene ledenvergadering heeft hierover schriftelijk en vertrouwelijk gestemd en alle kandidaten benoemd respectievelijk herbenoemd. De samenstelling van de raad is sindsdien zoals hierboven weergegeven.

De raad van toezicht is zich ervan bewust dat de zittingstermijn van de zes leden gelijktijdig eindigt (mei 2023) en heeft zich voorgenomen tijdig in een trapsgewijze opvolging te voorzien.

Activiteiten

De raad van toezicht kwam in 2019 vier keer bijeen voor reguliere vergaderingen met de bestuurder en daarnaast één keer informeel voor een strategiesessie met de bestuurder en één keer met de bestuurder en het management team voor een strategiebespreking. Verder vergaderde de raad van toezicht intern op 22 maart en 20 december, waarbij onder meer zijn visie op een aantal vraagstukken, actuele en gewenste agendapunten en het eigen functioneren en het functioneren van de bestuurder aan de orde kwamen. Voorafgaand aan de reguliere vergaderingen overlegt de raad van toezicht onderling, ter voorbereiding op de agendapunten. In mei en september kwam de raadsleden informeel bijeen ter kennismaking, vanwege de toetreding van de twee nieuwe leden.

Vergadering 8 februari

De raad van toezicht besprak de discussies in de sector over de mogelijke wijziging van het omroepbestel en de visiedocumenten die het College van Omroepen en de NPO hierover hebben opgesteld. Ook werd gerapporteerd over het gesprek van de bestuurder in het kader van de visitatie van de NPO met de daartoe benoemde externe visitatiecommissie. De uitgever van de Multimediale Gids gaf een presentatie over de nieuwste ontwikkelingen bij de Gids. Verder bespraken de raad van toezicht en bestuurder de risicobereidheid van de VPRO en de stand van zaken rondom de werving van twee nieuwe leden voor de raad.

Vergadering 26 april

In het bijzijn van het hoofd financiën werden de jaarrekening 2018 en het jaaroverzicht 2018 behandeld en aansluitend door de raad van toezicht goedgekeurd. In aanwezigheid van de accountant is het accountantsverslag over 2018 besproken. De ontwikkelingen rondom een mogelijk nieuw omroepbestel kwamen opnieuw aan de orde, waaronder ook de rol die raden van toezicht van de omroepen en de NPO zouden kunnen en moeten spelen. Het hoofd publiek&marketing lichtte het jaaroverzicht 2018 toe en informeerde de raad over de online infrastructuur van de VPRO en de effecten van het online beleid van de NPO. De bestuurder gaf een toelichting over het werk en de planning van de stuurgroep samenwerking VPRO-Human.

Strategiebespreking 4 juli

Op 4 juli kwamen raad van toezicht, bestuurder en management team bijeen om te bespreken wat de visiebrief van minister Slob over wijzigingen van het omroepbestel en de Mediawet betekent voor het programmabeleid van de VPRO, de doelgroepen en de relatie met de achterban.

Vergadering 4 oktober

De raad van toezicht boog zich over verwachte wetswijzigingen naar aanleiding van de visiebrief van de minister, waaronder de verlaging van het vereiste ledenaantal die het voortbestaan van Human mogelijk zou maken. De bestuurder nam de raad mee in een aantal uitgangspunten voor het vormen van een samenwerkingsomroep van VPRO en Human. Ook besprak de raad de financiële resultaten van de VPRO na twee tertalen. Vooruitlopend op de begroting voor 2020 evalueerden raad en bestuurder de risicobereidheid van de VPRO in verschillende domeinen en constateerden dat zij hier eenzelfde visie delen.

Strategiebespreking 9 november

In een informeel overleg bespraken raad van toezicht en bestuurder toekomstscenario's voor de VPRO. Aan de orde kwamen eventuele scenario's buiten het huidige omroepbestel, de samenwerking met Human en de bestendinging en beoogde uitbreiding daarvan.

Vergadering 13 december

In aanwezigheid van het hoofd financiën behandelde de raad van toezicht de begroting 2020 en gaf daaraan zijn goedkeuring. Ook werden de aanzet voor de meerjarenbegroting 2020-2024 en de interim management rapportage van de accountant over 2019 besproken. Een van de hoofdredacteurs gaf een toelichting op de plannen van de hoofdredactie voor het komende jaar. Het jaarplan 2020 werd door de raad van toezicht goedgekeurd. De raad besprak verder de voorgenomen reorganisatie van de afdeling innovatie en digitale media (I&DM) en de stand van zaken en planning in de samenwerking VPRO-Human. Het Rekenkamer rapport over doelmatigheid van de publieke omroep kwam eveneens aan de orde.

Overige vergaderingen en bijeenkomsten

De voorzitter vergaderde samen met een andere representant van de raad van toezicht op 26 april en 13 december met de Ondernemingsraad en de bestuurder in het kader van artikel 24 van de Wet op de Ondernemingsraden.

Delegaties van de raden van toezicht van VPRO en Human, waaronder beide voorzitters, kwamen op 3 juli met de bestuurders van beide omroepen bijeen met het oog op een verdergaande samenwerking tussen beide omroepen in de volgende concessieperiode. De wederzijdse ervaringen met de lopende samenwerking en de SLA's (Service Level Agreements), de voortgang in de plannen en externe randvoorwaarden - onder meer aan de hand van de visiebrief van de minister en het overleg van de bestuurders met de ambtelijke top - voor verdere samenwerking en de strategische keuzes die in de komende jaren voorliggen, werden besproken.

Op 10 oktober vond het jaargesprek van de voorzitter van de raad van toezicht met de bestuurder plaats in aanwezigheid van een van de andere leden van de raad. De raad heeft voorafgaand aan dit gesprek hierover intern overleg gevoerd en naast zijn eigen inzichten ook de inbreng van een aantal VPRO-medewerkers in de evaluatie betrokken.

Op 22 november nam de voorzitter van de raad van toezicht deel aan de toezichthoudersmiddag van CIPO met het thema 'integriteit'.

Audit Commissie

De audit commissie is een vaste commissie van de raad van toezicht die de besluitvorming van de raad voorbereidt op het gebied van de financiële verslaglegging, de werking en naleving van de interne risicobeheersing- en controlesystemen en het functioneren van de accountant. Tot 4 oktober bestond de commissie uit Marije van Mens (voorzitter) en Monica Bremer, die haar rol per die datum overdroeg aan Mohcine Ouass. In 2019 vergaderde de audit commissie viermaal met de bestuurder en het hoofd financiën, waarvan twee keer in het bijzijn van de accountant. Voor een opsomming van de door de audit commissie geïdentificeerde risicogebieden, waarover de bestuurder in het kader van het risicomangement periodiek rapporteerde, wordt verwezen naar hoofdstuk 9 van dit bestuursverslag.

Terugkijkend

Ook 2019 was weer een intensief en inspirerend jaar, waarin de VPRO zich van vele kanten heeft laten zien en horen. In zijn rol als interne toezichthouder, namens de vereniging VPRO en daarmee de leden, kijkt de raad van toezicht tevreden terug. Met een kritisch oog volgden de leden van de raad het door het bestuur gevoerde beheer en beleid, de risicobeheersing, de doelmatigheid en rechtmatigheid in de besteding van de middelen en de algemene gang van zaken in de vereniging. Wat de raad daarbij opvalt is dat de VPRO een lerende organisatie is, die ondanks de veelheid aan externe factoren en beperkingen op een verantwoorde manier openingen blijft zoeken en creëren om zichzelf te blijven ontwikkelen. In de dialoog met de raad wordt ruim aandacht gegeven aan de informatievoorziening en, waar nodig, worden de discussie en gedachtenwisseling niet geschuwd.

De raad van toezicht complimenteert en dankt alle VPRO-medewerkers, een ieder die op haar of zijn manier aan het succes van 2019 heeft bijgedragen.

Rooster van aftreden

- Marise Voskens	31-05-2023 (einde tweede termijn)
- Jacob de Boer	31-05-2023 (einde eerste termijn)
- Monica Bremer	31-05-2023 (einde tweede termijn)
- Marije van Mens	31-05-2023 (einde tweede termijn)
- Koert van Mensvoort	31-05-2023 (einde tweede termijn)
- Mohcine Ouass	31-05-2023 (einde eerste termijn)

12. De jaarrekening

12.1 De balans na resultaatbestemming per 31 december 2019

bedragen x € 1.000		2019	2018		2019	2018	
ACTIEF				PASSIEF			
Vaste activa				Eigen Vermogen			
Immateriële vaste activa	1	215	341	Algemene reserve	12	8.389	8.389
				Reserve voor media-aanbod	13	3.548	3.559
						11.937	11.948
Materiële vaste activa				Voorzieningen			
Bedrijfsgebouwen en-terreinen	2	11.292	11.675	Voor pensioenen	14	420	444
Inventaris en inrichting	3	337	593	Voor jubileumuitkeringen	15	283	273
Andere vaste bedrijfsmiddelen	4	287	242	Voor jubileumdagen	16	26	25
		11.916	12.510	Voor loopbaantraject	17	265	316
				Voor groot onderhoud	18	357	326
						1.351	1.384
Vlottende activa				Langlopende schulden			
Onderhanden werken en gereed product m.b.t. media-aanbod	5	12.330	9.478	Schulden aan kredietinstellingen	19	2.675	2.775
Overige voorraden	6	15	26				
		12.345	9.504				
Vorderingen				Kortlopende schulden			
Handelsdebiteuren	7	2.111	1.753	Schulden aan leveranciers	20	7.651	6.539
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8	0	62	Belastingen en premies sociale verzekeringen	21	1.842	1.116
Overige vorderingen	9	1.465	609	Overige schulden	22	805	754
Overlopende activa	10	454	436	Overlopende passiva	23	6.909	7.318
		4.030	2.860	ORMA	24	0	106
						17.207	15.833
Liquide middelen							
	11	4.664	6.725				
TOTAAL		33.170	31.940	TOTAAL		33.170	31.940

12.2 De exploitatierekening volgens categoriale indeling 2019

(bedragen x € 1.000)

		Exploitatie 2019	Exploitatie 2018
Baten			
Vergoeding OCW		36.886	35.769
Omroepbrede Middelen		119	0
Overgedragen Reserve Media-Aanbod		106	238
<i>Subtotaal Media-aanbod</i>	25	<i>37.111</i>	<i>36.007</i>
Programmagebonden eigen bijdragen NPO-Fonds		2.952	768
Programma gebonden eigen bijdragen overig		1.269	2.332
<i>Subtotaal Programma gebonden eigen bijdragen</i>	26	<i>4.221</i>	<i>3.100</i>
Opbrengst programmabladen	27	7.801	7.784
Opbrengst overige nevenactiviteiten	28	1.462	1.331
Opbrengst Verenigingsactiviteiten	29	5.987	6.014
Overige bedrijfsopbrengsten	30	288	243
Barteringbaten	31	367	419
Som der bedrijfsopbrengsten		57.237	54.898
Lasten			
Lonen en salarissen	32	18.475	18.598
Sociale lasten	33	4.968	4.488
Afschrijvingen op materiële vaste activa	34	1.252	1.246
Bijzondere waardevermindering van vlottende activa		0	0
Directe productiekosten	35	29.287	28.849
Overige bedrijfslasten	36	2.843	1.669
Barteringlasten	37	367	419
Som der bedrijfslasten		57.192	55.269
BEDRIJFSRESULTAAT		45	-371
Opbrengst van vorderingen vaste activa		0	0
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen		0	0
Waardeverandering van vorderingen vaste activa		0	0
Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen & effecten		0	0
Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen & effecten		0	0
Ongerealiseerde waardeverandering van materiele vaste activa		0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	38	-56	-70
Som der financiële baten en lasten		-56	-70
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening		-11	-441
Vennootschapsbelasting	39	0	0
Over te dragen reserve voor media-aanbod	40	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht		-11	-441
FTE gemiddeld		310	293
FTE ultimo		319	295

12.3 Toelichting op de exploitatierekening over 2019 volgens categoriale indeling
(bedragen x € 1.000)

	Audio	Video	Overig media-aanbod	Neven- activiteiten
Baten				
Vergoeding OCW	3.511	24.032	2.706	0
Omroepbrede Middelen	0	0	0	0
Overgedragen Reserve Media-Aanbod	0	106	0	0
<i>Subtotaal Media-aanbod</i>	<i>3.511</i>	<i>24.138</i>	<i>2.706</i>	
Programmagebonden eigen bijdragen NPO-Fonds	52	2.582	318	0
Programma gebonden eigen bijdragen overig	13	1.241	15	0
<i>Subtotaal Programmagebonden eigen bijdragen</i>	<i>65</i>	<i>3.823</i>	<i>333</i>	
Opbrengst programmabladen	0	0	0	7.801
Opbrengst overige nevenactiviteiten	0	0	0	1.462
Opbrengst Verenigingsactiviteiten	0	0	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	0	0
Barteringbaten	0	0	0	367
Som der bedrijfsopbrengsten	3.576	27.961	3.039	9.630
Lasten				
Lonen en salarissen	2.527	6.034	1.934	2.284
Sociale lasten	605	1.977	471	547
Afschrijvingen op materiële vaste activa	1	147	0	19
Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	0	0	0	0
Directe productiekosten	910	21.612	1.122	4.250
Overige bedrijfslasten	19	225	62	70
Barteringlasten	0	0	0	367
Toerekening organisatiekosten	0	0	0	1.659
Som der bedrijfslasten	4.062	29.995	3.589	9.196
BEDRIJFSRESULTAAT	-486	-2.034	-550	434
Opbrengst van vordering vaste activa	0	0	0	0
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	0	0	0	0
Waardeverandering van vorderingen vaste activa	0	0	0	0
Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen & effecten	0	0	0	0
Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen & effecten	0	0	0	0
Ongerealiseerde waardeverandering van materiele vaste activa	0	0	0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	0	0	0	0
Som der financiële baten en lasten	0	0	0	0
Exploitatieresultaat voor toerekeningen	-486	-2.034	-550	434
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	643	2.072	514	-434
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	157	38	-36	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Over te dragen reserve voor media-aanbod	0	0	0	-
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht	157	38	-36	0
FTE gemiddeld	46	104	49	20
FTE ultimo	47	108	48	21

(bedragen x € 1.000)

	Vereniging	Organisatiekosten	Totaal 2019
Baten			
Vergoeding OCW	0	6.637	36.886
Omroepbrede Middelen	0	119	119
Overgedragen Reserve Media-Aanbod	0	0	106
<i>Subtotaal Media-aanbod</i>		6.756	37.111
Programmagebonden eigen bijdragen NPO-Fonds	0	0	2.952
Programma gebonden eigen bijdragen overig	0	0	1.269
<i>Subtotaal Programmagebonden eigen bijdragen</i>			4.221
Opbrengst programmabladen	0	0	7.801
Opbrengst overige nevenactiviteiten	0	0	1.462
Opbrengst Verenigingsactiviteiten	5.987	0	5.987
Overige bedrijfsopbrengsten	0	288	288
Barteringbaten	0	0	367
Som der bedrijfsopbrengsten	5.987	7.044	57.237
Lasten			
Lonen en salarissen	840	4.856	18.475
Sociale lasten	202	1.166	4.968
Afschrijvingen op materiële vaste activa	0	1.085	1.252
Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	0	0	0
Directe productiekosten	1.393	0	29.287
Overige bedrijfslasten	76	2.391	2.843
Barteringslasten	0	0	367
Toerekening organisatiekosten	681	-2.340	0
Som der bedrijfslasten	3.192	7.158	57.192
BEDRIJFSRESULTAAT	2.795	-114	45
Opbrengst van vordering vaste activa	0	0	0
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	0	0	0
Waardeverandering van vorderingen vaste activa	0	0	0
Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen & effecten	0	0	0
Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen & effecten	0	0	0
Ongerealiseerde waardeverandering van materiele vaste activa	0	0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	0	-56	-56
Som der financiële baten en lasten	0	-56	-56
Exploitatieresultaat voor toerekeningen	2.795	-170	-11
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	-2.795	0	0
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	0	-170	-11
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Over te dragen reserve voor media-aanbod	-	-	0
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht	0	-170	-11
FTE gemiddeld	19	72	310
FTE ultimo	21	74	319

12.4 Toelichting op de Nevenactiviteiten over 2019 per cluster

(bedragen x € 1.000)

	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 4	Totaal 2019
Baten					
Vergoeding OCW	0	0	0	0	0
Omroepbrede Middelen	0	0	0	0	0
Overgedragen Reserve Media-Aanbod	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal Media-aanbod</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Programmagebonden eigen bijdragen NPO-Fonds	0	0	0	0	0
Programma gebonden eigen bijdragen overig	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal Programmagebonden eigen bijdragen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Opbrengst programmabladen	0	0	7.801	0	7.801
Opbrengst overige nevenactiviteiten	789	625	0	48	1.462
Opbrengst Verenigingsactiviteiten	0	0	0	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	0	0	0
Barteringbaten	0	0	367	0	367
Som der bedrijfsopbrengsten	789	625	8.168	48	9.630
Lasten					
Lonen en salarissen	214	539	1.511	20	2.284
Sociale lasten	50	129	363	5	547
Afschrijvingen op materiële vaste activa	0	0	19	0	19
Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	0	0	0	0	0
Directe productiekosten	247	-58	4.015	46	4.250
Overige bedrijfslasten	2	0	68	0	70
Bateringlasten	0	0	367	0	367
Toerekening organisatiekosten	197	0	1.435	27	1.659
Som der bedrijfslasten	710	610	7.778	98	9.196
BEDRIJFSRESULTAAT	79	15	390	-50	434
Opbrengst van vorderingen vaste activa	0	0	0	0	0
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	0	0	0	0	0
Waardeverandering van vorderingen vaste activa	0	0	0	0	0
Gerealiseerde waardeverandering van beleggingen & effecten	0	0	0	0	0
Ongerealiseerde waardeverandering van beleggingen & effecten	0	0	0	0	0
Ongerealiseerde waardeverandering van materiele vaste activa	0	0	0	0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten (-/-)	0	0	0	0	0
Som der financiële baten en lasten	0	0	0	0	0
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	79	15	390	-50	434
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	0	0	0	0	0
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	79	15	390	-50	434
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Over te dragen reserve voor media-aanbod	0	0	0	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht	79	15	390	-50	434

- Cluster 1. De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht
- Cluster 2. Het verhuren van personeel of middelen, waaronder mede te verstaan het produceren van AV-materiaal voor derden
- Cluster 3. Het op de markt (laten) brengen van bladen
- Cluster 4. Het verkopen van producten of diensten van derden

Evenals in 2018 is Cluster 4 in 2019 verlieslatend. Dat was voorzien: reeds in 2018 is daartoe een verbeterplan opgesteld. Eind 2018 is hierover contact opgenomen met het Commissariaat voor de Media in verband met de beleidsregel nevenactiviteiten waarin staat dat als een nevenactiviteit twee jaar achter elkaar verlies oplevert, deze dan gestaakt moet worden. Het Commissariaat heeft daarop geantwoord dat deze regel een algemene is die voortkomt uit de visie dat het niet de bedoeling is dat nevenactiviteiten die niet (langer) blijken te werken, op een gegeven moment dienen te stoppen, maar dat er individueel naar iedere zaak gekeken dient te worden. Overeengekomen is, het verbeterplan een kans te geven en dat pas eind 2021 de situatie zal worden geëvalueerd.

12.5 Kasstroomoverzicht

bedragen x € 1.000	2019	2018
I. Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	-11	-441
Aanpassen voor:		
Afschrijving vaste activa	1.252	1.246
Mutatie voorziening	-33	-1.193
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	1.208	-388
Mutatie voorraden	-2.841	-3.084
Mutatie vorderingen	-1.170	-338
Mutatie kortlopende schulden	1.374	736
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	-1.429	-3.074
II. Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in (im)materiële vaste activa	-532	-676
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-532	-676
III. Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	0	0
Aflossing van langlopende schulden	-100	-100
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	-100	-100
Mutatie liquide middelen I- II + III	-2.061	-3.850
Liquide middelen einde boekjaar	4.664	6.725
Liquide middelen begin boekjaar	6.725	10.575
Mutatie liquide middelen	-2.061	-3.850

12.6 Sponsorbijdragen en bijdragen van derden

Sponsorbijdragen en bijdragen van derden in de exploitatierekening

Titel Media aanbod	Aantal afleveringen	Organisatie/ Projectnummer NPO fonds	Totale bijdrage	Commerciële sponsoring	NPO fonds	Cobo- fonds	Mediafonds	Overige Derden
Waldstille	1		300.000	0	0	0	300.000	0
Zeven Kleine Criminelen	8	F5417003	1.088.000	0	1.000.000	0	88.000	0
De Wetten	ontwikkeling		169.400	0	0	0	169.400	0
2Doc: Ik ben er even niet	1	F5117031	209.417	0	179.417	0	30.000	0
2Doc: Freek	1	F5117036	114.424	0	114.424	0	0	0
2doc: Ons moederland	1	F5117037	130.240	0	130.240	0	0	0
Redder van het Bildts	1	F5317006	19.902	0	19.902	0	0	0
TreurtVee (serie 2)	ontwikkeling	F0218006, F5218007	442.523	0	442.523	0	0	0
Zapp Echt gebeurd: Voorspel	1	F5718009	35.000	0	35.000	0	0	0
De Blankenberge Tapes	3	F0318001, F5318010	62.490	0	62.490	0	0	0
Ongesigneerd 3		F5317016	47.796	0	47.796	0	0	0
3Doc: De wereld aan je voeten	1	F5117045	99.598	0	99.598	0	0	0
2Doc: Man Made	1	F5118011	135.992	0	135.992	0	0	0
El Tarangu (Fuente)		F5318901	83.154	0	83.154	0	0	00
El Tarangu (Fuente)		Vlaams Nederlands Huis-De Buren	5.000	0	0	0	0	5.000
El Tarangu (Fuente)		VRT	10.000	0	0	0	0	10.000
De Kloof	4	F5818001	104.123	0	104.123	0	0	0
De plantage van mijn voorouders	ontwikkeling	F0319901	9.941	0	9.941	0	0	0
A silent man and a movie camera	ontwikkeling	F0117025	24.200	0	24.200	0	0	0
C'est les autres	ontwikkeling	F0717003	35.091	0	35.091	0	0	0
Guides Tours	ontwikkeling	F0117024	30.250	0	30.250	0	0	0
Story girl	ontwikkeling	F5119003	26.442	0	26.442	0	0	0
The Kiev Files	ontwikkeling	F0118023	28.478	0	28.478	0	0	0
Oorzaken Academy		F5819001	41.516	0	41.516	0	0	00
Trees	ontwikkeling	Google Digital News Initiative	11.000	11.000	0	0	0	0
Nooit meer slapen, De Kloof	1	Stichting Nederlands Letterfonds	2.850	0	0	0	0	2.850
In Europa	2		36.000	0	0	36.000	0	0
In Europa	2	VRT	16.000	0	0	0	0	16.000
Tegenlicht. Deltaplan Waterstof	1	Stichting ifund	10.000	0	0	0	0	10.000
Tegenlicht, Houtbouwers	1	Stichting ifund	5.000	0	0	0	0	5.000
Youropa 2018/2019	1	European Commission	180.584	0	0	0	0	180.584
Youropa 2018/2019	1	RedBee	114.086	114.086	0	0	0	0
Youropa 2019/2020	1	European Commission	123.321	0	0	0	0	123.321
Youropa 2019/2020	1	RedBee	42.697	42.697	0	0	0	0

Titel Media aanbod	Aantal afleveringen	Organisatie/ Projectnummer NPO fonds	Totale bijdrage	Commerciële sponsoring	NPO fonds	Cobo- fonds	Mediafonds	Overige Derden
Het irritante eiland	1		125.000	0	0	125.000	0	0
Centraal/Rotterdam CS	1	F5618004	311.333	0	311.333	0	0	0
Bellingcat (1)	ontwikkeling	F0116005	1.253-	0	1.253-	0	0	0
Bewaren (1)	1	F5117003	3.357-	0	3.357-	0	0	0
Hotel Schiller (1)	1	F5317011	3.985-	0	3.985-	0	0	0
One Night Stand 13 (1)	1	F5617005	891-	0	891-	0	0	0
Aansluiting exploitatie rekening			4.221.362	167.783	2.952.424	161.000	587.400	352.755

(1) Negatieve subsidiebijdragen in verband met een lagere definitieve toezegging van het NPO fonds van titels in de exploitatierekening 2018.

Sponsorbijdragen en bijdragen van derden 'vermindering van voorraad' in balans

Titel Media aanbod	Organisatie/ Projectnummer NPO fonds	Totale bijdrage	Commerciële sponsoring	NPO fonds	Cobo- fonds	Mediafonds	Overige Derden
Een gentrificatie programma		105.000	0	0	0	105.000	0
Death of a Soulman		158.000	0	0	0	158.000	0
My Foolish Heart		300.000	0	0	0	300.000	0
Een film over kijken		20.000	0	0	0	20.000	0
Take me somewhere	F5617003	210.000	0	210.000	0	0	0
The people's money	F0117019	21.175	0	21.175	0	0	0
The people's money	F5118005	135.012	0	135.012	0	0	0
Vreemd kijken	F5117044	108.424	0	108.424	0	0	0
C'est les Autres	F5118010	85.378	0	85.378	0	0	0
Rudy's Grote Kerstshow	F5418002	524.057	0	524.057	0	0	0
De zaak Karbaat	F0119002	21.175	0	21.175	0	0	0
Dramagirl	F5119003	85.530	0	85.530	0	0	0
De Kiev files	F5119009	119.661	0	119.661	0	0	0
Gothrecht	F0318004	16.800	0	16.800	0	0	0
Kop op	F0418009	18.634	0	18.634	0	0	0
Kop op	F5419005	567.006	0	567.006	0	0	0
De Droevige kampioen	F5118030	315.000	0	315.000	0	0	0
Kwaad Bloed	F5318905	40.989	0	40.989	0	0	0
Groot Geld	F0119022	50.820	0	50.820	0	0	0
Lampje	F0419002	59.629	0	59.629	0	0	0
De kwestie Kiki	F0319905	16.797	0	16.797	0	0	0
Youropa 2019/2020	European Commission	95.387	0	0	0	0	95.387
De Zaak Olaf	F0319903	4.000	0	4.000	0	0	0
Grote vragen	VSNU	10.000	0	0	0	0	10.000
Terug naar An E.	Stichting Letterenfonds	20.000	0	0	0	0	20.000
Denkende dingen	Stichting Vogin Stimuleringsfonds	5.000	0	0	0	0	5.000
Argos	Journalistiek	46.200	0	0	0	0	46.200
In Europa	European Cultural Foundation	40.000	0	0	0	0	40.000
In Europa	VRT	24.000	0	0	0	0	24.000
In Europa	VSB	100.000	0	0	0	0	100.000
Aansluiting "vermindering van voorraad" in							
balans		3.323.674	0	2.400.087	0	583.000	340.587

Totaal ontvangen bijdragen derden door buitenproducenten

Titel Media aanbod		Organisatie	Totale bijdrage	Cobo-fonds	Overige Derden
2Doc: Freek	1	Filmfonds	152.814	68.500	84.314
2Doc: Ik ben er even niet	1	Filmfonds	323.494	118.500	204.994
2Doc: Man Made	1		55.000	55.000	0
3Doc: De wereld aan je voeten	1	RTV Utrecht	44.000	24.000	20.000
2Doc: Roes	1		96.000	96.000	0
2Doc IDFA Primeur: Rotjochies	1	Stichting Het Vergeten Kind	132.000	114.000	18.000
2Doc: Ons Moederland	1	Fonds ZOZ	25.000	0	25.000
Pinkpop 2019	2		27.230	27.230	0
Nog één Week	10	Stichting Stinafo	5.000	0	5.000
Nog één Week	10	Stichting Nationaal Dovenfonds	1.500	0	1.500
Lowlands 2019	2		70.000	70.000	0
Het irritante eiland	1		876.500	876.500	0
Zeven Kleine Criminelen	8	Filmfonds/NLPI series	450.000	0	450.000
Waldstille	1	Filmfonds	661.055	160.055	501.000
2Doc: De Race	1	Filmfonds	235.000	151.667	83.333
Zappbios: Sing Song	1	Filmfonds	790.358	185.358	605.000
Zappbios: Sing Song	1	In the air	30.000	0	30.000
Cobain	1	Filmfonds	1.060.000	250.000	810.000
Cobain	1	Abraham Tuschinski Fonds	10.000	0	10.000
Cobain	1	Media Slate funding	50.000	0	50.000
Cobain	1	Belgium funding (VAF)	200.000	0	200.000
Cobain	1	Broadcast WDR	46.729	0	46.729
Cobain	1	German funding (NRW)	180.000	0	180.000
Cobain	1	Eurimages	340.000	0	340.000
Cobain	1	Production incentive	165.000	0	165.000
Totaal ontvangen bijdragen door buitenproducenten			6.026.680	2.196.810	3.829.870

12.7 Programmakosten per domein per platform

(bedragen x €
1.000)

Domein	Televisie				
	NPO1	NPO2	NPO3	Zapp(elin)	Totaal boekjaar
Nieuws	0	0	0	0	0
Opinie	480	7.677	448	0	8.605
Sport	0	0	0	0	0
Samenleving	19	2.623	1.477	1.160	5.279
Kennis	0	2.760	716	1.200	4.675
Expressie	1.551	1.709	4.607	3.568	11.435
Amusement	0	0	0	0	0
Bijzondere kosten *	0	0	0	0	0
Totaal	2.050	14.769	7.248	5.928	29.995

(bedragen x €
1.000)

Domein	Radio					Totaal boekjaar
	NPO Radio 1	NPO Radio 2	NPO Radio 3	NPO Radio 4	NPO Radio 5	
Nieuws	0	0	0	0	0	0
Opinie	1.386	0	0	0	0	1.386
Sport	0	0	0	0	0	0
Samenleving	875	0	0	0	0	875
Kennis	616	0	0	0	0	616
Expressie	117	0	966	102	0	1.185
Amusement	0	0	0	0	0	0
Bijzondere kosten *	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.994	0	966	102	0	4.062

(bedragen x €
1.000)

Domein	Overig Media Aanbod			
	Themakanalen TV	Themakanalen Radio	Online	Totaal boekjaar
Nieuws	0	0	0	0
Opinie	233	0	920	1.153
Sport	0	0	0	0
Samenleving	0	0	386	386
Kennis	0	0	196	196
Expressie	341	0	1.513	1.854
Amusement	0	0	0	0
Bijzondere kosten *	0	0	0	0
Totaal	574	0	3.015	3.589

12.8 De grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar

De waardering van de activa en passiva vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Op de jaarrekening zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Nadere uitwerking wordt gegeven in het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen en NPO 2016 uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen. Relevante aspecten voor de jaarrekening opgenomen in de Mediawet zijn tevens verwerkt in de jaarrekening.

Continuïteit

Nederland en omroep getroffen door coronavirus

Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening 2019 is Nederland getroffen door het coronavirus dat wereldwijd is uitgebroken. De Nederlandse regering heeft vergaande maatregelen genomen om de verspreiding van het virus zoveel mogelijk te beheersen en kwetsbare groepen in de samenleving waar mogelijk te beschermen.

Dit alles raakt ook de bedrijfsvoering van de VPRO.

Bestuur neemt maatregelen

Er is een crisisteam ingericht met relevante stakeholders van de verschillende afdelingen. Dit team overlegt dagelijks over de ontwikkelingen en de te nemen maatregelen en over de communicatie met de collega's. Dagelijks wordt een update verstuurd aan alle medewerkers.

Belangrijkste uitgangspunt voor alle besluiten is de veiligheid van de medewerkers. Daarnaast zijn de continuïteit van de programmering en de organisatie hoofddoelen.

Er zijn maatregelen getroffen om het thuiswerken te ondersteunen en noodzakelijke werkzaamheden in het pand, studio's en elders conform de overheidsrichtlijnen in te richten.

Verwachte gevolgen

Ondanks de beperkingen loopt de reguliere programmering door. Tegelijkertijd lopen m.n. buitenproducties (documentaires, docu-series en drama) vertraging op. Meerkosten en frictiekosten die daar uit voortvloeien zijn in de exploitatie te nemen, er is beperkt sprake van het vervallen van programmering.

Indien de crisis langer aanhoudt dan het voorjaar van 2020 zal een groter deel van de programmering niet meer in het boekjaar kunnen worden gerealiseerd. Het effect hiervan wordt als niet materieel beoordeeld, omdat titels dan doorschuiven naar 2021.

Geen gevaar voor de continuïteit

Het bestuur is van mening dat er met de huidige maatregelen geen sprake is van een materiële onzekerheid in de continuïteit. De huidige gevolgen van de coronacrisis voor de omroep zijn te overzien. De organisatie is in staat vrijwel al het werk op afstand of in een veilige context elders te doen. Ook de invloed op de programmering is beperkt zolang er geen sprake is van een materieel teruglopende vraag van de NPO. De vergoeding voor de organisatiekosten zal als gevolg van deze crisis niet wijzigen.

Wel kan de crisis effect hebben op het faillissementsrisico van producenten. De VPRO beoordeelt de producties bij producenten, de vooruitbetalingen en het risico. De omroepen en de fondsen hebben maatregelen getroffen om de liquiditeit van producenten en inkomsten van freelancers te ondersteunen.

Op korte termijn bestaat er geen liquiditeitsprobleem. De huidige liquiditeitspositie (quick ratio/current ratio per 31 december 2019 bedragen 0,51 resp. 1,22) is ruim voldoende en is op orde. De liquiditeit per 26 maart bedraagt € 4,3 miljoen.

De uitbetaling van het budget (uitgezonden programma's in maart) vindt plaats in april. Het grootste deel van de programmering in maart is ongewijzigd, derhalve is er ook voor april geen liquiditeitsprobleem op basis van continuïteit van de financiering en kan er aan de betalingsverplichtingen worden voldaan. De effecten voor mei en de maanden daarna worden duidelijk zodra er meer informatie bekend is over de

programmatische veranderingen. De liquiditeit wordt wekelijks bijgehouden en beoordeeld door het hoofd financiën. De NPO heeft zich bereid verklaard in geval van behoefte extra liquiditeit in de vorm van een voorschot ten behoeve van (specifieke) programmering te verschaffen. Het voorschot, in de vorm van extra werkkapitaal, wordt verrekend in december.

Waarderingsgrondslagen

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. De filmdatabase wordt over een looptijd van 20 jaar afgeschreven.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Materiële vaste activa

De gebouwen zijn op de balans opgenomen tegen de aanschaffingswaarde verminderd met lineaire afschrijvingen. Bij bijzondere waardevermindering vindt afwaardering plaats. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De overige materiële vaste activa zijn op de balans opgenomen tegen aanschaffingswaarde verminderd met afschrijvingen.

Om vast te stellen of er voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Onderhanden werk

Deze post betreft zowel nog niet verspreid media-aanbod als herhalingen. De post onderhanden werk bestaat uit de voorraden van televisie-, radio-, internet- en themakanaalproducties die op de balans zijn opgenomen voor de tot en met balansdatum hiervoor bestede kosten, vermeerderd met de salariskosten zijnde personeel dat bij de productie betrokken is.

Kosten van producties waarvan vaststaat dat deze niet uitgezonden zullen worden, zijn afgeschreven.

Kosten van producties waarvan vaststaat dat deze niet gefinancierd zullen worden, zijn afgewaardeerd.

Ontvangen subsidies zijn in mindering gebracht op de voorraad.

Gereed voor uitzending maar nog niet verspreid media-aanbod wordt afgewaardeerd indien er binnen twee jaar na de eerste voorraadwaardering nog steeds geen beslissing is genomen ten aanzien van het verspreiden van bepaald media-aanbod.

Alleen indien voor herhalingen bekostiging is vastgesteld en er schriftelijk is vastgelegd dat dit media-aanbod daadwerkelijk wordt herhaald, zal een deel van de directe kosten worden toegerekend aan de herhaling.

Alle voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel vervaardigingsprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen bij de eerste verwerking tegen reële waarde en na de eerste verwerking tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene reserve

De algemene reserve is gemaximeerd tot de huidige omvang. Slechts onttrekkingen zijn toegestaan.

Reserve voor media-aanbod Televisie en Radio (RMA)

De RMA wordt vastgesteld volgens de gewijzigde Bindende Regeling Mediareserves van 10 mei 2016. Voor een zelfstandige omroeporganisatie mag de RMA maximaal € 4.000.000 bedragen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

VPRO beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op het langetermijnonderhoudsplan, lopend tot 2037, en gewaardeerd tegen contante waarde.

De voorziening voor pensioenen is een overgangsregeling voor werknemers geboren voor 1950 en voor werknemers geboren op of na 1 januari 1950 die al voor 1997 deelnamen aan de PNO-pensioenregeling. De omroep is verplicht om een afkoopsom te storten voor de inkoop van pensioen, als de werknemer besluit eerder te stoppen (tussen 60 en 65 jaar) met werken én aansluitend zijn ouderdomspensioen in laat gaan. In deze voorziening is de compensatieregeling en overgangsbepaling artikel 44 opgenomen. Hierin is opgenomen dat door de werkgever de koopsom moet worden betaald op moment van pensionering van de medewerker. In 2020 moet echter het compensatierecht voor alle dan nog in dienst zijnde medewerkers worden ingekocht, ook al gaat de medewerker nog niet met pensioen.

Pensioenlasten zijn verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben, een eventuele vordering of schuld wordt per ultimo kalenderjaar op de balans gepresenteerd. VPRO heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de instelling waar de pensioenen zijn ondergebracht, anders dan voldoen van toekomstige hogere premies.

De voorziening is gewaardeerd op basis van contante waarde, rekening houdend met een rentevoet van 1%, de ontslag- en blijfkans en de kans op overlijden van de werknemers.

Bij de voorziening jubileumuitkering wordt alleen rekening gehouden met het eerstvolgende jubileum van 25, 40 en 50 jaar. De voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde. Slechts de dienstjaren bij de VPRO tellen mee en er vindt geen naar rato uitkering plaats bij uitdiensttreding, in welke vorm dan ook.

Ook bij de voorziening jubileumdagen wordt alleen rekening gehouden met het eerstvolgende jubileum van 25, 40 en 50 jaar.

De voorziening voor loopbaantrajecten is bepaald op basis van het aantal werknemers per ultimo van het jaar en afgezet tegen het maximale bedrag dat voortvloeit uit de cao.

Langlopende schulden

Langlopende schuld wordt bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Na de eerste verwerking worden langlopende schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde

wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na de eerste verwerking worden de schulden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Dit is meestal de nominale waarde.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Voorzienbare verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Ingevolge artikel 2.149 t/m 2.153 van de mediawet 2008 worden exploitatieoverschotten geboekt ten gunste van de reserve voor media-aanbod ter verrekening met tekorten in volgende jaren. Met ingang van 2005 dient een reserve, boven een door de NPO jaarlijks vastgestelde en gemaximeerde reserve voor media-aanbod, terugbetaald te worden aan de NPO.

Organisatiekosten worden middels een opslag toegerekend aan neven- en verenigingsactiviteiten. Donaties worden volledig verantwoord in het jaar van ontvangst.

Lasten

Hieronder worden alle uitgaven verstaan, voor zover ze betrekking hebben op het verslagjaar. Deze betreffen de lonen en salarissen, de sociale lasten, de afschrijvingen, de directe productiekosten, de overige bedrijfslasten en de rentekosten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld via de indirecte methode.

Vergelijkende cijfers/af rondingsverschillen

Eventuele afrondingsverschillen zijn niet gecorrigeerd.

12.9 De toelichting op de balans per 31 december 2019

Vaste activa

bedragen x € 1.000	2. Bedrijfs-				Totaal vaste activa
	1. Immateriële vaste activa	gebouwen en terreinen	3. Inventaris en inrichting	4. Andere bedr. middelen	
Stand per 1 januari					
Aanschaffingswaarde per 31 december 2018	1.452	20.453	2.811	2.991	27.707
Geheel afgeschreven activa 2018	0	0	0	0	0
Aanschaffingswaarde per 1 januari 2019	1.452	20.453	2.811	2.991	27.707
Cumulatieve afschrijvingen	1.111	8.779	2.218	2.749	14.857
Boekwaarde per 1 januari 2019	341	11.675	593	242	12.861
Mutaties boekjaar:					
Investerings	0	271	89	172	532
Bijzondere waardevermindering	0	0	0	0	0
Overboeking Aanschaf	0	0	0	0	0
Overboeking Afschrijving	0	0	0	0	0
Afschrijvingen boekjaar	126	654	345	127	1.252
Boekwaarde per 31 december 2019	215	11.292	337	287	12.131
Aanschaffingswaarde	1.452	20.724	2.900	3.163	28.239
Desinvesteringen tegen aanschafwaarde	0	0	0	0	0
Aanschafwaarde per 31 december 2019	1.452	20.724	2.900	3.163	28.239
Cumulatieve afschrijvingen	1.237	9.433	2.563	2.876	16.109
Boekwaarde per 31 december 2019	215	11.292	337	287	12.131

Toelichting op immateriële- en materiële vaste activa:

1. Immateriële vaste activa: het betreft softwarelicenties (categorie: kosten van concessies, vergunningen etc.) en de filmdatabase (categorie: overige immateriële vaste activa). Voor de in 2006 aangeschafte database zal periodiek worden vastgesteld of er indicaties bestaan die kunnen leiden tot waardevermindering. Indien de marktwaarde lager is dient het immateriële vaste actief versneld te worden afgeschreven tot aan de marktwaarde. De gehanteerde afschrijvingsperiode bedraagt 20 jaar. Voor deze duur is gekozen, voornamelijk gelet op de inschatting van de lengte van het te verwachten nut (de ouderdom van de films die worden beschreven). In 2019 is niet geïnvesteerd. Schematisch is het overzicht als volgt:

	Kosten van concessies, vergunningen etc.	Overige immateriële vaste activa	Totaal immateriële vaste activa
Aanschaffingswaarde per 1 januari	909	543	1.452
Cumulatieve afschrijvingen	717	394	1.111
Boekwaarde per 1 januari	192	149	341
Investerings	0	0	0
Afschrijving boekjaar	107	19	126
Boekwaarde per 31 december	85	130	215

2. Bedrijfsgebouwen en -terreinen: Over het terrein wordt niet afgeschreven, bedrijfsgebouwen worden in een termijn van 40 jaar lineair afgeschreven. De door de fiscus gehanteerde WOZ waarde van Villa VPRO per 01-01-2019 bedraagt € 10.564.000, de WOZ waarde van het Net 3 gebouw per 01-01-2019 bedraagt € 4.001.000.
Verbouwingskosten die geen fundamentele wijziging in het gebruik van het pand tot gevolg hebben: jaarlijks 10% van de historische kosten. De investeringen betreffen de renovatie van het dak, de aanbreng van zonnepanelen, akoestische aanpassingen in het gebouw en de realisatie van stiltecellen.
3. Inventarissen en inrichting: jaarlijks 20% van de historische kostprijs De investeringen betreffen automatiseringsapparatuur.
4. Andere vaste bedrijfsmiddelen. Hardware en software: jaarlijks 33,3% van de historische kosten, facilitaire apparatuur: jaarlijks 20% van de historische kosten. In 2019 is met name in facilitaire apparatuur geïnvesteerd.

Flottende activa

Voorraden

De voorraad 31 december 2019 bedraagt € 12.330.000 en stijgt ten opzichte van 2018 met € 2.852.000. In de voorraad ultimo 2018 zaten enkele grote producties die in 2019 zijn uitgezonden, zoals De regels van Floor serie 2 (€ 745.562), De Wilde Ruimte (€ 531.960), Zeven kleine criminelen (€ 463.526), Stuk (€ 369.957), Moja Polska (€ 337.861) en Taarten van Abel serie 16 (€ 308.552). Per ultimo 2019 staan meer grote producties op voorraad. De grootste zijn: In Europa 2 (€ 1.570.573), de regels van Floor serie 3 (€ 876.427), Rudy's Kerstshow (€ 845.046), Grote Vragen (€ 685.498), Paradise Drifters (€ 514.250), Ruben en de Chinezen (€ 470.012), Toren C serie 7 (€ 463.224), Reisserie Canada (€ 423.445), de Zaak Karbaat (€ 401.411), Tokidoki serie 2 (€ 373.354), 100 dagen voor de klas (€ 331.930) en de droevige kampioen (€ 313.204). De voorraad is gecorrigeerd met het totaal aan vooruit ontvangen subsidies.

5. Onderhanden werken gereed product m.b.t. media-aanbod (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
<i>Televisie</i>		
• Onderhanden werk & gereed product	15.204	12.324
• Herhalingsuitzendingen	0	0
• De van derden ontvangen subsidies	-3.146	-2.994
Totaal waardering programmavoorraad Televisie	12.058	9.330
<i>Radio</i>		
• Onderhanden werk & gereed product	165	218
• Herhalingsuitzendingen	0	0
• De van derden ontvangen subsidies	-177	-70
Totaal waardering programmavoorraad Radio	-12	<u>147</u>
<i>OMA</i>		
• Onderhanden werk & gereed product	284	0
• De van derden ontvangen subsidies	0	0
Totaal waardering programmavoorraad OMA	284	0
Totaal Onderhanden werk & gereed product	<u>12.330</u>	<u>9.478</u>

De voorraad van de winkel wordt jaarlijks beoordeeld; aangekochte artikelen worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs en eigen producten tegen de verkoopwaarde van de winkel. Sinds 2013 zijn de winkelactiviteiten ondergebracht bij een externe partij.

6. Overige voorraden (x €1.000)	31-12-2019	31-12-2018
De overige voorraden bestaan uit:		
• Producten van de winkel	2	12
• Voorraad restaurant	10	10
• Overige voorraad	3	4
Totaal overige voorraden	<u>15</u>	<u>26</u>

Vorderingen

7. Handelsdebiteuren (x €1.000)	31-12-2019	31-12-2018
• Debiteuren	2.120	1.768
• Voorziening dubieuze debiteuren	- 9	- 15
Totaal handelsdebiteuren	<u>2.111</u>	<u>1.753</u>

De omvang van de post debiteuren per ultimo 2019 is hoger, met name als gevolg van openstaande facturen aan het NPO Fonds van € 874.000. Deze facturen zijn in 2020 betaald.

Voorziening dubieuze debiteuren (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Stand aan het begin van het jaar	15	76
Dotatie	9	0
Onttrekking	-15	-61
Stand aan het eind van het jaar	<u>9</u>	<u>15</u>

Het aantal en de omvang dubieuze debiteuren is zeer beperkt.

Overige vorderingen, belastingen en overlopende activa (x €1.000)	31-12-2019	31-12-2018
8. Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	62
9. Subsidies	1.170	422
9. Overige vorderingen	295	187
10. Overlopende activa	454	436
Totaal overige vorderingen, belastingen en overlopende activa	<u>1.919</u>	<u>1.107</u>

De toename van de post 9. *Subsidies* is ontstaan, doordat zowel de te factureren subsidies (2018: € 1.361.000; 2019: € 2.699.000) als de correctie daarop, het deel van de subsidies in voorraad dat nog niet ontvangen is (2018: -/- € 939.000; 2019: -/- € 1.529.000) zijn toegenomen. Van het totaal heeft € 906.946 betrekking op vorderingen met een looptijd van meer dan 1 jaar.

De toename van de post 9. *Overige vorderingen* met € 108.000 wordt met name veroorzaakt door de nog niet nog ontvangen correcties op de verzendkosten van de gids (van Post.nl zal nog € 66.000 ontvangen worden) en de nog te ontvangen royalty's. Beide zullen in 2020 worden ontvangen.

De *Overlopende activa* (post 10) zijn met € 18.000 toegenomen. Het totale bedrag betreft kortlopende vorderingen.

11. Liquide middelen

<i>Liquide middelen</i>	31-12-2019	31-12-2018
Contanten	68	79
Direct opeisbare tegoeden	4.596	6.646
Eindstand einde boekjaar	<u>4.664</u>	<u>6.725</u>

De liquide middelen zijn met € 2.061.000 afgenomen. De programma's op voorraad per ultimo 2019 is toegenomen (zie punt 5). Dat heeft geleid tot een afname van de liquiditeiten.

Ten behoeve van de te verstrekken productievoorschotten houdt de VPRO een ruime kaspositie aan.

De debetrente is vastgesteld op 1,01% per jaar boven het 1-maands Euribor tarief (-/- 0,439%) plus een markttoeslag (0,25%). Daarmee bedroeg de debetrente per ultimo 2019 0,821%. De creditrente is vastgesteld op 0,0%. Over het niet getrokken deel van de kredietfaciliteit wordt een bereidstellingsprovisie berekend van 0,29% per jaar.

De liquide middelen zijn vrij besteedbaar.

Eigen Vermogen

12. Algemene reserve

De algemene reserve is gemaximeerd tot de huidige omvang van € 8.389.000. Slechts onttrekkingen zijn toegestaan.

13. Reserve voor media-aanbod

Het exploitatieresultaat 2019 voor overdracht bedraagt -/- € 11.000. Het resultaat wordt in mindering gebracht op de Reserve Media-Aanbod (RMA).

<i>Reserve voor media-aanbod (x €1.000)</i>	31-12-2019	31-12-2018
Balans begin van het boekjaar	3.559	4.000
Exploitatiesaldo	-11	-441
Over te dragen vanwege overschrijding maximum	0	0
Balans einde van het boekjaar	<u>3.548</u>	<u>3.559</u>

Op 10 mei 2016 is de gewijzigde Bindende Regeling Mediareserves vastgesteld. Voor een zelfstandige omroeporganisatie mag de RMA maximaal € 4.000.000 zijn.

Voorzieningen

14. Voorziening Voor pensioenen

De VPRO heeft de pensioenen ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfondsvonds voor de Media (PNO Media). Dit fonds kent per 31 december 2019 een beleidsdekkingsgraad van 98,0% (2017: 106%).

De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden. De dekkingsgraad per 31 december 2019 was 99,5%.

Om de dekkingsgraad te verbeteren, heeft PNO Media in 2016 een herstelplan ingediend bij DNB. Volgens dit plan zal de beleidsdekkingsgraad zich uiterlijk binnen 10 jaar boven het vereiste niveau moeten bevinden. Verlagen van de pensioenen in 2019 was niet nodig. Had de dekkingsgraad aan het eind van 2019 onder de grens van circa 90% gelegen, dan had PNO Media de pensioenen in 2020 wel moeten verlagen. De

kritische ondergrens per 31 december 2020 is momenteel circa 93%. Mocht PNO Media op 31 december 2020 onder deze grens uitkomen, zal PNO Media de pensioenen in 2021 moeten verlagen.

De Voorziening pensioenregeling Artikel 44 is het gevolg van een overgangsbepaling van de per 1 januari 2006 in werking getreden pensioenregeling. Voor de medewerkers, in dienst van de publieke omroep vóór 1 januari 1997, is een indicatieve koopsom berekend als compensatie voor de zogenaamde Artikel 44-jaren. De voorziening is gebaseerd op een berekening uitgevoerd door pensioenfonds PNO Media, waarbij de contante waarde is bepaald van de indicatieve koopsommen bij het bereiken van de 60-jarige leeftijd van de medewerkers (peildatum ultimo 2018). Bij het tot stand komen van de berekende waarde is rekening gehouden met een rekenrente van 1,0%, de sterftkans voor man en vrouw en de zogeheten blijfkans. De waarde kan wijzigen door toekomstige indexaties (toeslagen) en wijziging in inkoop tarieven als gevolg van bijvoorbeeld een stijgende levensverwachting, wijzigingen rente of eisen van de toezichthouder (DNB).

De gehanteerde rekenrente valt binnen de rentepercentages gebruikelijk voor dergelijke voorzieningen, variërend van ruim 0,67% tot ruim 2% (gepubliceerd in Eurozone IAS 19 discount rate guidance based on Bloomberg AA-rated corporate bond universe, exclusief supranationale obligaties; verbeterde methode).

De contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken uit hoofde van de compensatieregeling artikel 44 bedraagt per 31 december 2019 € 438.668. Conform de richtlijnen is een deel van de waarde toegerekend aan de verstreken diensttijd ('backservice') en een deel aan de nog te verstrijken periode ('coming services'). Uitsluitend de backservice component (€ 420.000) is opgenomen in de berekening van de pensioenvoorziening.

Ten aanzien van de overgangsregeling wordt geen fondsbelegging door PNO gehouden.

De belangrijkste actuariële veronderstellingen die in de berekeningen zijn gehanteerd, zijn als volgt:

	2019	2018
Disconteringsvoet	1,0%	1,0%
Prijsindex	0,0%	0,0%

Voor de pensioenregeling is een totale voorziening opgenomen van € 420.000 voor de top- en afkoopsommen en de compensatieregeling.

Van de voorziening is het gehele bedrag van € 420.000 als kortlopend (korter dan een jaar) aan te merken: per ultimo 2020 moet het compensatierecht voor alle dan nog in dienst zijnde medewerkers worden ingekocht. Per ultimo 2020 zal deze voorziening derhalve nihil bedragen.

<i>Voorziening pensioenen (x € 1.000)</i>	31-12-2019	31-12-2018
Stand voorziening begin van het boekjaar	444	562
Dotatie	0	0
Onttrekkingen	0	0
Vrijval	-22	-118
Stand voorziening einde van het boekjaar	<u>420</u>	<u>444</u>

15. Voorziening voor jubileumuitkeringen

Als gevolg van wijziging in de Nederlandse regelgeving is in 2005 een voorziening opgenomen voor jubileumuitkeringen. Uitkeringen aan het personeel vinden plaats bij een dienstverband van 25, 40 en 50 jaar. Slechts de dienstjaren bij de VPRO tellen mee en er vindt geen naar rato uitkering plaats bij uitdiensttreding, in welke vorm dan ook.

Ultimo 2019 is hiervoor een voorziening getroffen van € 282.601. Hiervan is € 6.384 als kortlopend (korter dan een jaar) aan te merken.

Voorziening jubileumuitkeringen (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Stand voorziening begin van het boekjaar	273	264
Dotatie	37	36
Onttrekkingen	-17	-16
Vrijval	-10	-11
Stand voorziening einde van het boekjaar	<u>283</u>	<u>273</u>

16. Voorziening Voor jubileumdagen

Op grond van de cao heeft elke medewerker recht op 2 verlofdagen bij het bereiken van een jubileum, zijnde een dienstverband van 25, 40 en 50 jaar. Kapitalisatie van dat recht leidt tot een voorziening van € 26.086. Hiervan is € 589 als kortlopend (korter dan een jaar) aan te merken.

Voorziening jubileumdagen (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Stand voorziening begin van het boekjaar	25	24
Dotatie	4	3
Onttrekkingen	-2	-1
Vrijval	-1	-1
Stand voorziening einde van het boekjaar	<u>26</u>	<u>25</u>

17. Voorziening Voor loopbaantraject

Op grond van de cao hebben medewerkers sinds 2009 het recht, eens in de 5 jaar een loopbaantraject te volgen voor maximaal € 1.000. Voor 356 medewerkers resteert per ultimo 2019 een voorziening van € 265.000.

Van de voorziening is € 16.000 als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

Voorziening loopbaantraject (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Stand voorziening begin van het boekjaar	316	301
Dotatie	63	58
Onttrekkingen	-76	-5
Vrijval	-38	-38
Stand voorziening einde van het boekjaar	<u>265</u>	<u>316</u>

18. Voorziening Voor groot onderhoud

Er is een voorziening voor het meerjarig onderhoud aan de Villa VPRO en aan het Net 3 gebouw, gebaseerd op langetermijnonderhoudsplannen. Deze plannen zijn in 2018 beoordeeld en bijgesteld. Per ultimo 2018 is de voorziening gelijkgesteld aan het langetermijnonderhoudsplan, dat loopt tot en met 2037.

Van de voorziening is € 313.000 als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

Voorziening groot onderhoud (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Stand voorziening begin van het boekjaar	326	304
Dotatie	112	69
Onttrekkingen	-81	-47
Stand voorziening einde van het boekjaar	<u>357</u>	<u>326</u>

Langlopende schulden

19. Schulden aan kredietinstellingen (x €1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Stand langlopende schulden begin van het boekjaar	2.775	2.875
Nieuwe financiering	0	0
Aflossing	-100	-100
Stand langlopende schulden einde van het boekjaar	<u>2.675</u>	<u>2.775</u>

Per 1 juli 2016 is de rentevastlening afgesloten. Deze lening heeft de volgende kenmerken:

- De hoofdsom bedraagt € 3.000.000;
- De looptijd is 10 jaar;
- De rentevastperiode is 10 jaar, de debetrente bedraagt 1,85% per jaar;
- De aflossing bedraagt € 25.000 per kwartaal achteraf, voor het eerst op 1 oktober 2016. Op 1 juli 2026 lost de VPRO het resterende deel ad € 2.000.000 af.

Voor de lening zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- Een hypothecaire inschrijving ad € 9.075.604 op het bedrijfspand, 1^e in rang, gelegen aan het Wim T. Schippersplein 1 te Hilversum;
- Verpanding creditgelden, deposito's en spaargelden.

Als bepalingen gelden:

- dat de bank jaarlijks naast de jaarcijfers een liquiditeitsprognose zal ontvangen;
- dat de bank jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar in het bezit wordt gesteld van een kopie van de meest recente WOZ beschikking of een taxatierapport van het onroerend goed.

Kortlopende schulden

De toename van de post 20. *Schulden aan leveranciers* ten opzichte van ultimo 2019 belooft € 1.112.000 en wordt met name veroorzaakt doordat er in 2019 meer producties worden voorbereid voor de komende jaren. Hierdoor is de voorraad ook hoger dan ultimo 2018 (zie punt 5). Deze post betreft daarnaast een gedeelte nog te betalen kosten aan leveranciers.

De post 21. *Belastingen en premies sociale verzekeringen* betreft de posten af te dragen BTW, af te dragen loonheffing, sociale verzekeringen en de pensioenen over de maand december van € 1.842.000.

Het bedrag van de post 22. *Overige schulden* bestaat uit nog te betalen salarissen, de gekapitaliseerde vakantiedagen van medewerkers in dienst en de nog te betalen honoraria van freelancers.

Voor de vakantiedagen dient conform de cao een voorziening te worden getroffen. De reservering vakantiedagen bedraagt € 636.400, een kleine stijging ten opzichte van 2018.

De post 23. *Overlopende passiva* betreft met name de vooruit gefactureerde abonnements- en contributiegelden van € 6.749.000 (2018: € 7.259.000). De afname is ontstaan door de terugloop van het aantal leden en abonnees. In 2019 is deze post exclusief vooruitbetaalde BTW van de vooruit ontvangen abonnementsgelden. In 2018 was de vooruitbetaalde BTW opgenomen onder de post belastingen. Verder is hierin opgenomen de vooruit ontvangen royaltyvergoedingen van € 35.000 en overige vooruit ontvangen baten van € 125.000.

De post 24. *ORMA* is de Overgedragen Reserve Media-Aanbod. Op 10 mei 2016 is de gewijzigde Bindende Regeling Mediareserves vastgesteld. Voor een zelfstandige omroeporganisatie mag de RMA maximaal € 4.000.000 bedragen. Per ultimo 2019 is er geen overgedragen Reserve Media-Aanbod.

24. Overgedragen Reserve Media-Aanbod (x € 1.000)	31-12-2019
Stand overgedragen reserve begin van het boekjaar	106
Onttrekking	-106
Dotatie	0
Stand overgedragen reserve einde van het boekjaar	<u>0</u>

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Er is sprake van kort- en langlopende verplichtingen voor de huur van opslagruimte, afspraken rondom technische ondersteuning, de lease van hardware, licentiekosten voor software en inhuur van freelancers.

Verplichtingen, contracten met producenten worden pas aangegaan ná plaatsing in het schema. Tegenover deze verplichtingen staan derhalve financieringen.

Categoriaal:

<i>Looptijd verplichting</i>	<i>Omvang verplichting</i>
korter dan 1 jaar	€ 1.530.905
tussen 1 en 5 jaar	€ 223.799
langer dan 5 jaar	€ 79.860

Met Human zijn afspraken gemaakt over de huur van een deel van het VPRO-gebouw en de inhuur van ondersteuning op allerlei gebied (automatisering, personeelszaken, financiën, ledenadministratie, online e.d.). De overeenkomst loopt t/m 31 december 2020.

Categoriaal:

<i>Looptijd recht</i>	<i>Omvang recht</i>
korter dan 1 jaar	€ 484.633
tussen 1 en 5 jaar	€ 0
langer dan 5 jaar	€ 0

12.10 De toelichting op de exploitatierekening over 2019

Toelichting op de baten

25. Media-aanbod: audio, video, online en organisatiekosten

Opgenomen zijn de definitief vastgestelde budgetten omroepgelden door de Nederlandse Publieke Omroep voor het boekjaar 2019.

De omroepgelden zijn toegenomen als gevolg van een hogere toekenning voor media-aanbod.

<i>Media-aanbod 2019 (x € 1.000)</i>	
Vergoeding OCW/raad van bestuur:	
Video	24.032
Audio	3.511
Inzet ORMA	106
OMA: Video online	1.466
OMA: Audio online	604
OMA: Video themakanalen	496
OMA: Video SVOD	140
Omroepbrede middelen	119
Organisatiekosten	6.637
Totaal Media-aanbod	<u>37.111</u>

26. Subtotaal Programmagebonden eigen bijdragen

In 2019 zijn producties tot stand gekomen en uitgezonden met subsidie van derden, waaronder het NPO Fonds, Mediafonds en Cobo. Een specificatie van alle subsidies is terug te vinden in het overzicht sponsorbijdragen en bijdragen van derden (pagina 34). De toename van de programmagebonden eigen bijdrage ten opzichte van 2018 heeft als belangrijke oorzaak dat er in 2019 enkele grote dramaproducties zijn gerealiseerd zoals Zeven Kleine Criminelen en TreurTeevee (serie2).

<i>Programma gebonden eigen bijdragen 2019 (x € 1.000)</i>	
<u>Video</u>	
• NPO Fonds	2.582
• Commerciële bijdrage	157
• Mediafonds	587
• Cobo-fonds	161
• Overige opbrengsten	336
<u>Audio</u>	
• NPO Fonds	52
• Commerciële bijdrage	11
• Overige opbrengsten	2
<u>OMA</u>	
• NPO Fonds	318
• Mediafonds	15
Totaal Programma gebonden eigen bijdragen	<u>4.221</u>

27. Opbrengst programmabladen

Het opbrengstniveau is € 17.000 hoger ten opzichte van de realisatie in 2018. Ondank dat het aantal abonnees is afgenomen is er een kleine toename van de abonnementsgelden door de verhoging van de abonnementsprijzen in 2019.

De post opbrengst programmabladen (cluster 3 van de nevenactiviteiten) is als volgt samengesteld:

<i>Opbrengst programmabladen (x € 1.000)</i>	2019	2018
Abonnementsgelden	6.977	6.949
Losse verkoop	98	101
Advertentieopbrengst	631	687
Overige opbrengsten	95	47
	<u>7.801</u>	<u>7.784</u>

28. Opbrengst overige nevenactiviteiten

De post opbrengst overige nevenactiviteiten 2019 ad € 131.000 is hoger dan in 2018 en in lijn met de begrote opbrengsten.

De samenstelling is als volgt:

<i>Opbrengst overige nevenactiviteiten (x € 1.000)</i>	2019	2018
<ul style="list-style-type: none"> Cluster 1: de exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht	789	775
<ul style="list-style-type: none"> Cluster 2: het verhuren van personeel of middelen, Waaronder mede te verstaan het produceren van AV materialen voor derden.	625	450
<ul style="list-style-type: none"> Cluster 4: het verkopen van producten of diensten van derden.	48	106
	<hr/>	<hr/>
Totaal overige nevenactiviteiten	<u>1.462</u>	<u>1.331</u>

29. Opbrengst verenigingsactiviteiten

Deze post bestaat met name uit contributies, donaties en overige opbrengsten ten bate van de vereniging (verkoop van toegangsbewijzen). De afname van de contributieopbrengst ten opzichte van 2018 heeft als oorzaak de afname van het aantal leden en was in de begroting voorzien. De toename van de donatieopbrengst was eveneens begroot, echter niet in deze omvang. De campagnes zijn zeer succesvol geweest.

<i>Opbrengst Verenigingsactiviteiten (x € 1.000)</i>	2019	2018
Contributies	4.218	4.352
Donaties	1.694	1.590
Toegangsbewijzen	75	71
	<u>5.987</u>	<u>6.013</u>

De aantallen abonnees en leden zijn als volgt:

Leden- en abonneestand	31-12-2019	31-12-2018
Leden	149.264	151.105
Lid-abonnee	131.313	137.274
Abonnees	7.509	6.733
Totaal aantal leden	280.577	288.379
Totaal aantal abonnees	138.822	144.007

30. Overige bedrijfsopbrengsten

De post overige bedrijfsopbrengsten komt voort uit de dienstenovereenkomst met Human (onder andere ruimte, ICT, financiën, productie en personeelszaken worden gefactureerd).

31. Barteringbaten

De barteringtransacties zijn in de jaarrekening verantwoord ongeacht de aard en reële waarde van de bartertransactie. Voor de volledigheid dit is in tegenstelling is tot de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 270.108, waarbij een bartertransactie met een gelijke aard en reële waarde niet wordt beschouwd als een transactie die een opbrengst genereert. De barteringtransacties zijn aanvullend toegelicht in het onderstaande overzicht Barteringcontracten.

De advertentieopbrengst van de barters bestaat uit de volgende overeenkomsten:

<i>Bartering-contracten (x € 1.000)</i>					
Participant barter overeenkomst	Aanvang	Einde	Prestatie van omroepinstelling	Prestatie door de omroepinstelling	Factuur bedrag
NRC	1-1-2019	31-12-2019	Advertentie VPRO Gids	Advertenties	137
DPG Media	1-1-2019	31-12-2019	Advertentie VPRO Gids	Advertenties	200
Cinekid	1-1-2019	31-12-2019	Advertentie VPRO Gids	Advertenties	30
					<u>367</u>

Toelichting op de lasten

32. Lonen en salarissen

De overeengekomen Collectieve Arbeidsovereenkomst voor Omroeperspersoneel ingaande 1 januari 2017 tot 31 december 2018 is van toepassing op alle salarissen van het personeel met een cao-contract (vast en tijdelijk) en geldt totdat er een nieuwe cao is afgesloten. De afname van de kosten voor lonen en salarissen ten opzichte van 2018 is met name het gevolg van het wegvallen van de in 2018 uitbetaalde vaststellingsovereenkomsten.

In december 2019 is eenmalig 2,6%, gebaseerd op het bruto jaarsalaris, uitgekeerd. De cao-lonen zijn niet gestegen. Door de toename van eigen producties is ook het personeelsbestand in 2019 uitgebreid. Er zijn geen werknemers werkzaam in het buitenland.

De personeelsbezetting (vast en tijdelijk) per einde van het jaar was als volgt.

	2019	2018
In aantallen	356	329
In fulltime-equivalent	319	295

33. Sociale lasten

De pensioenregeling van de werknemers is ondergebracht bij De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO. Uitgangspunt is de verplichting die de onderneming heeft uit hoofde van de pensioentoezegging aan de werknemers. Dit is de PNO Pensioenregeling 1 en betreft een middelloon pensioenregeling. De toezegging bestaat in elk geval uit het voldoen van de verschuldigde pensioenpremie. Daarnaast kan er sprake zijn van andere verplichtingen, zoals die voort kunnen komen uit toezeggingen aan werknemers of pensioenuitvoerder.

De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 1,875% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise in 2019 van € 13.785. Het pensioengevend salaris is in 2019 gemaximeerd op € 107.593. De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 14,1% van het pensioengevend salaris minus de franchise, aangevuld met 1,5% over het salarisdeel boven € 107.593. De bijdrage van de werknemer bedraagt in 2019 7,9%. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van verwacht rendement. De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt ultimo 2019 volgens opgave van het fonds 98,0%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft VPRO bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

Het werkgeversdeel van de VPRO aan de pensioenregeling in het boekjaar is € 1.870.277 (2018: € 1.776.872).

De verschuldigde premiebijdragen zijn rechtstreeks in de winst- en verliesrekening als pensioenlast verantwoord en de nog te betalen dan wel terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden respectievelijk vorderingen.

Het werkgeversaandeel sociale lasten in het boekjaar is € 2.964.919 (2018: € 2.713.266), de bijdrage van de werkgever in de ziektekostenverzekering is € 126.480 (2018: € 117.990) en de overige sociale lasten, zoals de mutatie van de pensioenvoorziening en de verzekering eigen risicodragers ziektewet, belopen € 6.735 (2018: - € 120.211).

34. Afschrijvingen op (im) materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn conform begroting en praktisch gelijk aan het kostenniveau van 2018.

35. Directe productiekosten

De directe programmakosten worden gerealiseerd op het moment van uitzending. Het totaalbedrag aan uitgezonden onafhankelijke producties in 2019 is € 9.854.644. Dit bedrag is een samenstelling van € 13.036.651 aan totale lasten onafhankelijke producties, met daarop in mindering gebracht de ontvangen subsidies van € 3.182.007 van het Mediafonds en NPO Fonds die betrekking hebben op deze producties.

36. Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten zijn toegenomen met € 1.174.000. In 2018 zorgde de vrijval van de voorziening voor herinrichting ad € 1.122.000 eenmalig voor een forse daling van deze lasten. Het in 2019 gerealiseerde kostenniveau komt overeen de begroting. Onderdeel van de overige bedrijfslasten zijn de accountants- en advieskosten ten bedrage van € 112.000, het bedrag is inclusief niet te verrekenen BTW en opgenomen verplichtingen. PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. is de externe accountant.

<i>Accountantskosten (x € 1.000)</i>			
2019	PricewaterhouseCoopers Accountants	EY Accountants	Totaal
Controle van de jaarrekening	101	0	101
Andere controlewerkzaamheden	5	6	11
	<u>106</u>	<u>6</u>	<u>112</u>
2018	PricewaterhouseCoopers Accountants	EY Accountants	Totaal
Controle van de jaarrekening	88	0	88
Andere controlewerkzaamheden	0	36	36
	<u>88</u>	<u>36</u>	<u>124</u>

37. Barteringslasten

Zie punt 31, barteringbaten.

38. Rentelasten en soortgelijke kosten

Het renteresultaat 2019 bedraagt -/- € 56.000 (2018 -/- 70.000). De afname van de rentelasten wordt met name veroorzaakt doordat afgelost wordt op de 10-jaars rentevastlening.

39. Vennootschapsbelasting

Het belastbare bedrag voor 2019 wordt geraamd op -/- 1.192.151. De daarover te betalen vennootschapsbelasting is nihil. Zie voor de procedure bepaling vennootschapsbelasting pagina 19, speciale projecten.

40. Over te dragen reserve voor media-aanbod

In verband met het negatief resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening van ad € 11.000 is er in 2019 geen over te dragen reserve voor media-aanbod.

Het negatief resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening is in mindering gebracht op de reserve media-aanbod. De reserve media-aanbod bedraagt per ultimo 2019 € 3.548.000, hetgeen binnen het toegestane maximum van € 4.000.000 is.

12.11 Overige toelichtingen

Wet normering topinkomens (wnt)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Krachtens de WNT zijn bij algemene maatregel van bestuur, bij ministeriële regeling en in beleidsregels algemene regels en specifieke (sectorale) regels vastgesteld. Op grond van de WNT mag in 2019 het inkomen van topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector behoudens overgangsrecht maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat komt in 2019 neer op € 194.000 inclusief belaste kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever.

<i>Leidinggevende topfunctionaris</i>		
<i>Functie</i>	L. van der Meulen directeur	L. van der Meulen directeur
Duur dienstverband	01.01 -31.12.19	01.01 -31.12.18
Omvang dienstverband	1,00	1,00
Dienstbetrekking	ja	Ja
<i>Individueel WNT-maximum</i>	194.000	189.000
<i>Bezoldiging</i>		
Beloning/belastbare onkostenvergoeding	154.790	152.419
Voorziening t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremies)	13.227	13.346
Totaal bezoldiging	168.017	165.765

<i>Toezichthoudende topfunctionarissen</i>								
<i>Functie</i>	M. Voskens	M. Bremer	K. Clement	K. van Mensvoort	T. Witschge	M. van Mens	J. Boer	M. Ouass
Duur dienstverband	Voorzitter RvT	Lid RvT	n.v.t.	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
	01.01-31.12.19	01.01-31.12.19	n.v.t.	01.01-31.12.19	01.01-25.05.19	01.01-31.12.19	25.05-31.12.19	25.05-31.12.19
<i>Individueel WNT-maximum</i>	29.100	19.400	n.v.t.	19.400	7.707	19.400	11.746	11.746
<i>Bezoldiging</i>								
Beloning/belastbare onkostenvergoeding	5.400	4.050	n.v.t.	4.050	1.688	4.050	2.363	2.363
Totaal bezoldiging 2019	5.400	4.050	n.v.t.	4.050	1.688	4.050	2.363	2.363
<i>Functie</i>	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	n.v.t.	n.v.t.
Duur dienstverband	01.01-31.12.18	01.01-31.12.18	01.01-26.05.18	01.01-31.12.18	01.01-31.12.18	01.01-31.12.18	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2018	4.256	3.329	150	3.263	2.963	3.263	n.v.t.	n.v.t.
Toepasselijk WNT-maximum 2018	28.350	18.900	7.560	18.900	18.900	18.900	n.v.t.	n.v.t.

De vermelde beloningen betreffen vacatiegelden. De vergoeding bedraagt € 4.050 voor het gehele jaar voor een lid en € 5.400 voor de voorzitter. De reiskosten en representatiekosten zijn inbegrepen in dit vaste bedrag. De bedragen zijn exclusief BTW.

Directe kosten vereniging

In onderstaande specificatie is opgenomen de verantwoording van de directe verenigingskosten. Onderscheid wordt gemaakt tussen productie- en verzendkosten betaaldocumenten, kosten ledenadministratie, kosten verzorging ledenvergaderingen, kosten ledenwerving, overige directe kosten vereniging en BPPO. De toename van de overige directe kosten is ontstaan, doordat de interactie met leden vanaf 2018 significant zwaarder is aangezet, met name op online gebied.

Verantwoording directe kosten vereniging (x € 1.000)	2019	2018
Productie- en verzendkosten betaaldocumenten	49	45
Kosten ledenadministratie	318	288
Kosten verzorging ledenvergaderingen	17	23
Kosten ledenwerving	458	531
Overige directe kosten vereniging	1.669	1.333
BPPO	0	0
	<u>2.511</u>	<u>2.220</u>

12.12 Gebeurtenissen na balansdatum

Het coronavirus classificeert zich als een gebeurtenis na balansdatum. De effecten op VPRO zijn geduid in paragraaf "12.8 De grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat" onder "Continuïteit".

13. Overige gegevens

13.1 Bestemming van het resultaat

Conform het Handboek Financiële Verantwoording wordt het exploitatieresultaat toegevoegd of onttrokken aan de Reserve voor Media-Aanbod (RMA).

13.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

14. Goedkeuring raad van toezicht

De raad van toezicht van de omroepvereniging VPRO heeft de jaarrekening op 24 april 2020 te Hilversum goedgekeurd.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Omroepvereniging VPRO

Verklaring over de jaarrekening 2019

Ons oordeel

- Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening van Omroepvereniging VPRO ('de vereniging') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT); en
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019 van Omroepvereniging VPRO te Hilversum gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2019;
- de exploitatierekening over 2019; en
- de toelichting met de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de Regeling Controleprotocol WNT 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

E3KVYNTAFS4R-790715109-38

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Omroepvereniging VPRO zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Benadrukking van de onzekerheid in verband met de effecten van het COVID-19 virus

Wij wijzen op de toelichting 'Continuïteit' in onderdeel '12.8 De grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat' van de jaarrekening waarin het bestuur de mogelijke invloed en gevolgen van het COVID-19 (Corona) virus op de vereniging en op de omgeving waarin de vereniging opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. In deze toelichting is ook beschreven dat er nog steeds onzekerheden bestaan en dat het daarom op dit moment redelijkerwijs niet goed mogelijk is om de toekomstige effecten in te schatten. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

---

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016 en de bepalingen bij en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.

Dit houdt in dat de totstandkoming van deze bedragen in overeenstemming dient te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 24 april 2020
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel is getekend door drs. W. Poot RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2019 van Omroepvereniging VPRO

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen 2016, de Regeling Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten, lasten en balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.